KÜRŞAT BAŞAR

Sen olsaydın yapmazdın, biliyorum.

AFA
ÇAĞDAŞ TÜRK YAZARLARI

Kürşat Başar 1963'de İstanbul'da doğdu. İstanbul, Ankara, Kıbrıs ve Doğubeyazıt'ta okudu. Yüksek öğrenimini İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nde tamamladı. 1980'den başlayarak çeşitli gazete ve dergilerde müzik, edebiyat üzerine yazıları ve biri Baran Orgun adıyla öyküleri yayınlandı. Müzikle yakın ilgisini radyoda yayınlanan "Caz Duygusu" adlı programıyla da sürdürüyor.

Kış İkindisinin Evinde adlı ilk kitabıyla 1989 Haldun Taner Öykü Ödülü alan yazarın ikinci kitabı *Konuştuğumuz Gibi Uzaklara*'dır.

AFA - Çağdaş Türk Yazarları: 21
AFA - Yayınları: 203

ISBN - 975 - 414 - 149 - 5

Temmuz, 1992

© Bu kitabın tüm hakları
AFA Yayıncılık A.Ş.'ye aittir.

Dizgi: AFA Yayıncılık A.Ş.
Baskı: Gülen Ofset

AFA Yayıncılık A.Ş., Sıhhiye Apt. 19/8 Cağaloğlu - İSTANBUL

☎526 39 80

KÜRŞAT BAŞAR

Sen olsaydın yapmazdın, biliyorum

AFA
YAYINLARI

Telefon çalıyor, kapı çalıyor, dışarda köpekler, gözlerimi açıyorum, ona sımsıkı sarılıyorum, başı göğsümde, tek bir canlı gibi birbirimize geçmiş yatıyoruz, düş görüyorum, çok zaman sonra ilk kez, ziller çalıyor, kalbim kanıyor, elimde bir parça pamukla yürüyorum, kalbimde bir kesik var, herşey kırmızıya dönüşüyor, bu her yanı kaplayan kırmızı sıvının ardından görüyorum sanki herşeyi, korkmuyorum ama, biraz hızlanıyorum, kan akıyor, ona gidiyorum, "az sonra" diyorum, "herşey geçecek, yeniden dikecekler kalbimi", beni görüyor, gülüyorum, her zamanki gibi paniğe kapılıyor, elimden tutup sürüklüyor aceleyle, "beni o beyaz koridorlara götürme" diyorum, "beyaz duvarların arasına, ışıkların yanıp söndüğü, rakamlar yazdığı makinelerin, metal dolapların, kirli pamukların, ayaklarını sürüyenlerin arasına götürme",

ağlayacak gibi yüzüme bakıyor, hiç kimsenin yüzünde böyle büyük bir çaresizlik görmediğimi düşünüyorum, "kırmızı bir çaresizlik" diyorum, gülüyorum, ona yardım etmeliyim, o bana yardım edemez, o daha küçücük bir çocuk, birlikte yere oturuyoruz, birileri geçiyor, arabaların sesini duyuyorum, yüzünü tutuyorum ellerimle, ellerimde kan, yüzünde, sarı kazağında, yerlerde kan, "korkma" diyorum, "ben korkmuyorum, geri dönersem, o beyaz koridorlara, evime, o sakin dünyaya da geri dönerim, beni bırakma, ancak senle..." Köpeklerin bağırtısıyla uyanıyorum, göğsümde küçük bir çocuk uyuyor, kanları hatırlıyorum, hayır, hepsi bir düştü, geçti, yavaşça geri çekilip yüzüne bakıyorum, "kalbimden akan bu kanla da yaşayabilirim ama bir tek sen olursan" diyorum, onu böyle delicesine sevmemi sağlayan o mırıltıyı çıkarıyor yeniden, göğüslerime yaslanıyor, bu kocaman yatağın içinde, uykusunda, nereye gitsem gelip beni buluyor, kokumu izliyor, bebekler gibi, saçlarını okşuyorum, gerçekten de hiç korkmadığımı düşünüyorum, ölümden ilk kez korkmadığımı, onla burada böyle sarılıp uyuduğum herhangi bir gün ölmekten asla korkmadığımı anlıyorum, beni korkutan tek şey onu üzmek, burada onun mırıldanmalarını dinlerken, böyle saçları göğüslerimde, sıcacık sarılmış yatarken bir tek şey istiyorum, çekilip giden günışığı gibi bilinmeyen bir yere gideyim, uyandığında bir düş burukluğundan fazla birşey duymasın, burada böyle herhangi bir akşamüstü –günlerin ne önemi var– yaşamımda ilk kez böyle mutluyken böyle büyük bir hüzün duyuyo-

rum, saçlarına ağlıyorum, mutluluğu bilmediğim için mi, yoksa çok fazla onun için mi, şimdi uyansa, beni böyle ağlarken görse, karabasandaki gibi paniğe kapılacak, hemen komik birşeyler anlatacak, taklitler yapacak, beni okşayacak, hep içinde taşımak ister gibi sımsıkı sarılacak, çılgınca gözlerimi, dudaklarımı öpecek, sonunda beni güldürmeyi, mutlu etmeyi başaracak.

Oysa ona anlatamıyorum, gülmek, geri dönmek, bu yalancı mutluluğun bir parçası olmak beni ilgilendirmiyor, burada böyle deliler gibi ağlayarak, sevişerek, haykırarak, inleyerek, uyuyarak, düşlerden kırmızı karabasanlara geçerek bütün mutlulukların, kederlerin ötesindeyim çünkü, ağlamanın ya da gülmenin bildik anlamlarını taşımadığı bir yerde...

Bu eve geldiğim gün, içinde kar yağan cam küremi, deniz kabuklarımı, üzerinde çekipgidenadam resmi olan plağı, içine doldurduğum ıvır zıvırı bugün bile tam hatırlamadığım – çalışmayan bir çalar saat, küçük yıldız küpe, mor boncuk kolyeden, bir yazdan artakalanlar, iğne yastıkları– eski şapka kutusunu unutmak istiyordum, her zaman karanlık ve soğuk bir kenti, aynanın önünde saatlerce oturduğum küçük odayı, yaşlı bir kadının yıllarca kimsesiz yaşadığı evi, bir deftere yapıştırılmış resimleri ve önemsiz başka ayrıntıları da...

Her cumartesi sabahı annemle kavga ederdik, dolabın oval aynasının önünde – hayatım sanki bu yinelenen anlardan oluşuyor– o fotoğrafı nasıl unuturum, annem arkada, aynadan onu görüyorum, giysile-

rimi düzeltmeye çalışıyor, hep yeni ve pahalı görünen giysiler, bu boyaları dökülmüş odada, kurt yenikleriyle dolu dolabının aynasında bir prensese benzememe, o görkemli evde iki gün boyunca kendimi bir prenses gibi hissetmeme yardımcı oluyor. Ama ben saçlarımı böyle taramak istemiyorum, o kurdeleyi fırlatıp atıyorum, kırmızı ayakkabılarımı giyeceğim diye tutturuyorum, şoförün kapıyı çalacağı an giderek yaklaşıyor, annem çılgına dönüyor, ağlamaya başlıyorum, ben ağladıkça o daha çok kızıyor, gözlerimin kızarmasını, yüzümün asılmasını istemiyor, onun o eve göndermek istediği çocuk, bakımlı, mutlu, 'kimseden geri kalmayan', 'başı dik' bir kız ama ben değilim. Şoför her keresinde koridorda ya da kapının önünde bekliyor, yüzümü yıkarken çantaları ona veren annemle barışmak istiyorum ama bir yandan da direniyorum, son ana kadar, sanki böyle üzülmesi, çaresiz kalması hoşuma gidiyor, bir kağıda benle ilgili birşeyler yazıyor, zarf elimde merdivenleri iniyorum, arkamdan hâlâ yapmamam gerekenleri sayıyor –hastalanmayacağım, soğuk su içmek yok, kimseyi üzmeyeceğim, babamı dinleyeceğim– arkamdan gelen emir cümleleriyle merdivenleri iniyorum, arabaya binerken pencerede görüyorum onu, her haftasonu, her cumartesi sabahı bir yanım onla orada kalıyor, onun penceredeki yüzüyle.

Nevit'in bu evden her ayrılışında, bu sevgili çocuğa her elveda deyişimde de aynı şey, bir yanım onla kalıyor. Kalbimdeki ağrı, şu düşlerime giren yara bu yüzden hiç kapanmıyor.

Bana şiir yazmanın bu ülkede geçersiz birşey olduğunu söylediler, kimbilir kaç kez, daha küçücük bir kızken, üstünde Japon resimleri olan defterimi bulduklarında bile söylediler. Ne olduğunu anlamadıkları, arka arkaya dizilmiş sözcükleri şiir sandılar çünkü. Annem o defteri aldığı ve saklamadığı için yazdıklarımı hatırlamıyorum -kırmızı/deniz/çıngırak/sis/misafir kız/kurabiye çocuk/balıklı havuz- o geceyi, yatağımın altında defterin bulunduğu günün gecesini, duyduğum acıyı ve ölme isteğini iyi hatırlıyorum ama. Öylece yattım, tavana bakarak, artık hayal kurmadım, birşey düşünmedim ve bir daha o yataktan hiç kalkamayacağıma inandım. Arka arkaya dizilmiş sözcükler, hayal kahramanları, kendi kendime kurduğum dünyalar...Hepsi yasaklanmıştı.

Silinip gitmiş bir gece. Yaşamımdaki binlerce geceden biri. Ama çok küçükken, beni yalnızca koruya-

cağına inandığım birinden bunca korkmanın bedelini çok ağır ödedim. İçinde yalnızca sözcüklerin olduğu bir defter yüzünden hâlâ herkesten korkuyorum, hep birileri yatağımın altına bakacak, gizli sözcüklerimi bulacak ve beni yaralayacak sanıyorum.

Nevit'in bir daha gelmeyeceğini anladığım, sanki birdenbire içimin paramparça olduğu o gün bu evde, kente ve denize uzaktan ve tepeden bakan salonda, büyük pencerelerin önünde durup hayatımın ne kadar az sözcüğe dönüştürülebileceğini düşündüm. Öylesine yaşamımıza girmiş, anlaşılmaz rastlantılarla bizden bir parça olmuş, bir başka yerde değil de burada, bir başkası değil de ben olmamı sağlayan birkaç insan, birkaç anı, birkaç sözcük...

Burada, bomboş bir evde – herşeyi beraberinde götürmüştü sanki – cama burnumu, ellerimi yaslamış duruyordum, yağmur neredeyse başlayacaktı, üşüyordum. Sonra telefon çaldı. Işığı kapadım. Yere oturdum.

İşte yine buradayım. Kentin parlakkukuletalışişmankulesi duruyor, içindentrengeçenev duruyor, şimdi önünden arabaların geçip gittiği karşı kıyıdaki beyaz yazevi duruyor, bahçesinde çocukluğumun büyük hayallerini kurduğum ev. Şimdi o hayaller yok, eskisi gibi boş alanlar yok, her yan kalabalıklarla dolu. Ama böyle yukarıdan bakınca denizin şiiri – bu kentten geriye kalan tek şey– okunuyor hâlâ – hangimize yararı dokunur bilmem– bir vapur geçiyor, telefon defterimde hâlâ o eski isimler yazılı, makine bana bırakılmış notları okuyor, plakları karıştırıyorum, hiçbir müzik bu akşama uymuyor.

Camlara yaslandığım, artık bittiğini anladığım o gün içimdeki yara büyüyordu, onun yokluğu bütün güzel şeylerin, sevgilerin, dokunmaların, kahkahala-

rın, koskoca bir dünyanın, görüntülerde olmayan bir dünyanın yokluğu demekti. Fotoğraflarda yüzüne baktım, dudaklarına, gözlerine, gözlerinin fotoğrafa çıkmayan rengine, gülerken, saçlarını karıştırırken, sigara elinde, elini çenesine dayamış, kızgın, çocuksu, şu onun sıkıntılı yüzü, bu üzgün, burada sevinmiş, bu tam onun gülüşü işte, sakin, alaycı, şurada çocukluk resimlerindeki muziplikle bakıyor, gözleri parlıyor, sanki duyguları, konuşulmamış olanları, o söyleyemediğim sözleri yakalamak ister gibi, akan zamanın içinde, yitirilecek, bir daha yakalanamayacak anları en azından birkaç kareye sığdırıp saklamak gibi saçma ama vazgeçilmez bir tutkuyla makinenin ardından ona bakarken onun bana bakışını belirleyen fotoğraflar, kravatını boynuna taktığı beyaz ayımın yanında benden çok daha savunmasız sanki, benim gibi gizleyemiyor gözlerini, işte şu fotoğrafta okunuyor içinden geçenler: 'olmayacak bir şeyin peşindeyiz.'

Sıcak, yapış yapış yaz günlerinden birinde -ağustos mu?- demir bahçe kapısını açtım, çıngırak çaldı. Bahçeyi geçtim, Elfe yoktu, annesi gazeteleri bırakıp beni öptü, uzun zaman sonra ilk kez görüyordu, bütün o korkunç şeylerden sonra ilk kez geliyordum buraya. Annemle konuşup beni o sessiz, ormanın içindeki hastaneye yollayan oydu. Hiçbirşey sormadı, "seni iyi gördüm" dedi yalnızca, eskiye göre biraz uzak, belli etmeden süzerek, hep yaptığı gibi, bahçe sandalyelerine, büyük ıhlamur ağacının altına oturduk. Hiçbir olağanüstülük yoktu, az sonra beni bütün yaşamım boyu izleyecek, acılara, pişmanlıklara yol açacak, mutluluğun ne olduğunu gösterip sonra onu elimden alarak sonsuz umutsuzluğa düşürecek yolculuğu başlatan şeylerin az ötemde durduğunu gösterir

hiçbir işaret yoktu. Elfe alışverişe gitmişti, Nevit'i alıp gelecekti. "Onu tanıyor musun?" diye sordu. Hayır, Elfe mektuplarında söz etmişti ondan, başkalarına her haftasonu çiçeklerin, konukların, pastaların geldiği o uzak kasabadaki hastanede tek armağanım olan mektuplarda. Uyumadan geçen bir geceden sonra vapura binip adaya geçmiştim. Koltuğumun altında birkaç kitap vardı, Elfe'nin kimbilir ne zaman verdiği kitaplar, eşyaların arasından çıkmıştı.

Aklımda hep müzik kutularının içindeki manzaralar gibi, çamağaçlarıyla, kuş sesleriyle, o yazlık sandalyelerle kalan bahçedeki köşede, sözcüklerin, çocukluk günlerinden benim yaptıklarıma, oradan annemin çektiği acılara nasıl geldiğini, önceleri sevinçle gülümseten sonra birdenbire içimin burkulduğu bir öyküye nasıl dönüştüğünü hatırlamıyorum.

O bunaltıcı yaz günü – belki de eylül – Elfe kapıdan Nevit'le girip yanımıza geldikten az sonra, öğleye doğru birdenbire yağmur başladı, bütün bir gün salondaki çiçekli koltuklarda oturduk, büyük camlara vuran yağmuru, gitgide kararan denizi ve dalgaların yükselmesini seyrettik. Akşam vapuruyla dönecektim, Elfe kalmam için üsteliyor, annesi vapurların çalıştığını söylüyordu, ona sağlamaya çalıştığı temizlenmiş dünyada benim yerim yoktu artık, Nevit benle iskeleye geldi, yağmurda yürüdük, yokuşu indik, konuşmadan.

Sıcak, bunaltıcı yazın ardından renkli kalabalıklar gider, kıyıdaki kahvede yaşlılar, balıkçılar, bisikletle alışverişe inen kadınlar – kendini bilinmez bir tanrıya adamış mavi rahibeler – yukarılarda çingeneler kalır geriye, birkaç faytoncu iskelede esneyerek

bekler. Adanın en sevdiğim zamanı. Ama o akşamüstü, yağmurun ansızın başladığı, ışığın erkenden tükendiği o gün, iskeleye geldiğimizde büyük bir sıkıntı duyuyordum. Elfe bütün gün parmaklarıyla çay fincanının kenarını, elindeki yastığın kabartma desenlerini ya da uzaktaki hayali nesnelerin tasarımını çizip durmuştu. Vapuru beklemek için kahveye girdik. Arka masalarda birkaç kişi kağıt oynuyordu, pencere kenarına oturduk. Nevit'in saçları ıslanmıştı, pencereden dışarı bakıyordu, ben de, ama içerde ışık yanıyordu ve yalnızca birbirimizi görüyorduk. Orada, camdan dışarı bakarak ama birbirimizi görerek, dünyanın birdenbire karanlık olduğu o akşamüstü neler konuştuk? Elfe başka bir ülkeye gidecekti, annesi böyle istiyordu, Nevit üzgündü, "ben de senle birlikte vapura binsem ve bir daha geri gelmesem çok sevinir" dedi. Bu ortayaşlı kadın herşeyi yönetmek istiyordu, orada otururken zarif giysileri, ince uzun parmakları ve eski sözcüklerden oluşan konuşma biçimiyle hiç unutmadığım bu kadın, kendi çocukluğundan, başkalarının, hiç tanımadığımız insanların yaşamlarına, roman kahramanlarından uzak ülkelere bitmek bilmez konuşmasında ne demek istemişti acaba? Bizi hiç yalnız bırakmayarak, gece kalmamı açıkça istemeyerek, Nevit'i hiç görmemiş gibi davranarak... Uzun saçlarından hâlâ yağmurun süzüldüğü bu genç adama baktım, onla başetmesi imkânsızdı, o, sözcüklerin böylesine ustaca bir oyunla yanyana getirilişine karşı çıkamazdı, genelgeçer doğruları olan, iyi yetişmiş, sıradan bir kadın, bizim gibi yaşamayı beceremeyen – Nevit de öyle miydi? – küçük çocukların Elfe'ye ancak zarar verebileceğini anlamıştı, ben-

se aradan aylar geçtikten sonra ve o gün onun izleyemediğim karışık cümlelerinden aklımda hiçbirşey kalmamışken, yalnızca köpekleri, bahçenin yağmur kokusunu, sandalları, çiçekli koltukların durduğu salondaki eski fotoğrafları hatırlarken anlayacaktım.

Belki bütün bunları o zaman bilseydim, kendi adıma istediklerini yapardım, Elfe'nin hayatından çıkıp giderdim ama yaşam, sessiz anlaşmalarımızla kurulmuyor, bizi, yaşamlarımızı bir biçimde belirleyen şey, önceden görsek bile değiştirmemize izin vermiyor.

Bir vapur geldi, birileri indi, birileri bindi, kahvede televizyon açıldı, ben Nevit'e veda ettim –ilk kez– herşeyi unuttum. Aklımda yalnızca Elfe'nin bir fincanın kenarına sürmekten bıkıp usanmadığı parmakları kaldı.

Elfe'nin mektupları: Mavi kalemle ince bir yazı, pullarda Atatürk, içi, soluk yeşil, beyaz zarflar, zarfın kenarında hep tombul bir kuş resmi. Günlük, sıradan ayrıntılarla, duygularla düşünceleri birbiri ardına aynı değerdeymiş gibi dizerek oluşturduğu cümleler, nokta kullanmadan, herşey birbirine bağlıymış, herşey birbirini belirliyormuş gibi... Okumaya başlamadan, zarfı özenle açtıktan sonra uzun uzun bakardım bu kağıtlara, bu yazıya. Sanki hâlâ bir yerlerde beni bu yeryüzünde tutan birşey vardı, anılar mı, dönünce bulunacak bir yüz mü, bir ev, bir sokak, kısaltılmış cümlelerle anlaşabildiğimiz insanlar mı? Güçlü olmayanları, yalanlara, nereye dek süreceği bilinmez ışıltılı görüntülere kendini veremeyenleri kapadıkları yere beni gönderenlerden biri de oydu. Hep merak

ederdim, neler söylemişti acaba, annem ve annesiyle oturup sıradan birşey konuşur gibi çaylarını içip beni ne yapacaklarını konuşurlarken Elfe'nin seçtiği sözcükler hangileriydi, bilemezdim ama sanki onun odasının düzenli, sakin havasından bir koku taşıyan mektupları geldiğinde ona kızamazdım. Böyle sayfalar dolusu yazsa okuyabilirdim.

"Ada hep aynı, annem hep aynı; 'bunu buraya kim koydu', 'sen hâlâ telefonda mısın', 'mavi gömleğini giysen daha iyi olurdu.' Bu yaz yağmur bile yağmadı, öyle sıcak, denize girmiyorum, evde oturup müzik dinliyorum, oyalanıyorum, akşamları Nevit'le birlikteyiz, hayatımdaki en güzel şey, anlatmam çok zor, görmen gerek, hiç kimseye kızmayan biri, hiç acıtmayan biri, bizim 'telefonnumaraları'na benzemiyor, onlar da hep aynı, yaz başlamadan yandılar, bütün gün kulüpte ya da iskelenin orada dolanıp duruyorlar, akşamları tabii dondurmacının önünde kuyruk var, yılın yeni genç kızları saçlarını savurup dolaşıyor önlerinde, geceleri aynı berbat eğlenceler, ağlamaklı şarkıların sesi buraya kadar geliyor, Nevit'i neden bunca yazdır tanımadığımız belli, evinden çıkmıyor, annesi babası çok sevimli insanlar, ona saygı duyduklarını hissediyorsun, çocuklarına saygı duyan bir anne baba ilk kez görüyorum, piyano çalıyor, yakında adını herkes duyacak, annem beni zorla o konsere götürmese onu tanımayacaktım belki, siyah giysileri ve beyaz, boğazlı kazakla piyanonun başına oturduğunda büyülendim, küçük bir prens, bir masal kahramanı, ne çaldığının farkında bile değildim, konser bittiğinde herkesle birlikte alkışladım, sonra dönerken vapurda karşılaştık, annemin onun annesiyle konuşurken Nevit'le bize doğ-

ru uzayan kulağını görmeliydin, müzikten değil de şiirden konuştuk yol boyu, belki de aynı şey, ertesi gün elimde kitaplarla kayalıklara bakan evinin kapısını çaldım, ne çok okurum ya, bozma, orayı görmelisin, garip birşey var, bizim alışmadığımız birşey, herşey çok eski, yıpranmış, gereksiz hiçbirşey yok, insan orada bir koltukta sonsuza dek kalabilir sanki, her yer loş, belki de ağaçlardan, çünkü evin çevresi ağaçlarla dolu, o yoldan birkaç kez yürümüştük senle ama bu evi hiç hatırlamıyorum, kayalıkların tam üstünde, sonra denizden baktım, nasıl olup da daha önce görmediğime şaştım, duvarlarda dedelerinin resimleri var, hepsi bu evde yaşamış, kitaplıkta bir sürü eski kitap, birçoğunu o da anlamıyor tabii, bazılarının öyküsünü biliyor ama, dedesi çocukken okurmuş, o güzel ciltlere, ebrulara, elyazmalarına bayılıyorum. Orada bir kitap okudum, içinde sessizliğin tarifleri vardı, çok güzeldi, ben oraya gidiyorum çünkü Nevit gelmek istemiyor, annem ona hiç iyi davranmıyor, bilirsin işte her zamanki kabalığı, onların evindeyse bana çok özel bir konukmuşum gibi davranıyorlar, evde çalışan kadın bile onlardan bir parça, sokak kapısını açan herkesten korkan annemi buraya getirip göstermek istiyorum bazen.

Geçenlerde annen geldi, senin yakında çıkacağını söyledi ama onla konuşmuyormuşsun telefonda, onu görmek istemediğini söyledi, öyle mi? Selin böyle birşey söylemez dedim kendi kendime, yazmıyorsun, ne düşündüğünü bilemiyorum, bana da kızıyor musun yoksa, kızsan da önemi yok, gelmeni sabırsızlıkla bekliyorum, seni ona anlattım, tanışmanızı istiyorum, ama ben gitmeden gel olur mu, biliyorsun annem ille

de gitmemi istiyor, bakalım ne olacak, hani birlikte gidecektik, neyse, hepsinden önemlisi senin iyi olman, ne zaman geleceğini öğrenirim, belki de seni karşılamaya geliriz. Kendini üzme olur mu, hiçbirşey için."

Karşılamaya gelmediler. Beklenenden önce çıktım oradan, kuzey ormanları içindeki o eski şatoya hiç bakmadan... Evlerinin arasından su sesi gelen bir nehir kentinden trene bindim, sonra bir başkasına, sonra bir başkasına.

Yağmurun durmaksızın yağdığı, tek katlı evleri, nehir kıyısındaki dağlara kurulmuş şatoları, birbirine benzeyen küçük kiliselerle çan kulelerini yıkadığı bir yerdeydim. Trenin camlarından geçen görüntüler hızla bir sonraki benzerine dönüşüyor, bir kasaba, bir kent, kahverengi, yeşil, geride kalıyordu. Kimsenin beni karşılamadığı istasyonlarda iniyor, kimsenin uğurlamadığı istasyonlarda yeniden trene biniyordum. Tek başıma kahve içiyor, yemek yiyordum istasyon lokantalarında, karşımda boş bir sandalye, Çekler, Polonyalılar, Türkler, Arnavutlar, Yugoslavlar geçiyordu istasyonlardan, radyoda, televizyonda, gazetelerde yabancı düşmanlığından sözediliyordu sürekli, ne zamandır yoktum burada, savaşların dünyasında, yanıma oturan yolcular nereden geldiğimi soruyorlardı ya da nereye gittiğimi, hiçbir yerden, diyordum, büyük kentlerde, orman kasabalarında, dağ

köylerinde kalıyordum, sanki buralarda kaybettiğim birşeyi arıyormuş gibi, herşey ne kadar karmaşıktı, kimse o bakımevindeki gibi iyi davranmıyordu, kalabalıkta istediğiniz yere varmak için bile dikkat etmek zorundaydınız. Okları izliyordum, bu oklar kimseyi istediği yere çıkarmıyordu, okların istediği yere gidiyordunuz yalnızca. Evet yabancı düşmanlığı vardı, her yerde, bir ülkeden ötekine geçtiğinizde. Ama ben kendimi her yerde yabancı hissediyordum, bu dünya yabancıları sevmiyordu, bilim kurgu filmlerinde bile uzaydan gelenleri yokediyorlardı, bütün bu imzalar – genç bir kız kumbara uzatıyordu – bağış kutuları, renklerinönemiyok diyen şarkılar, barış konferansları, nereye gideceğinizi gösteren ok işaretleri bana göre değildi.

Sonra o dingin kasabalardan, temiz, düzenli kentlerden, sigara içilmeyen lokantalardan çıktım, kaybettiği birşeyi arayan ve bunun ne olduğunu bile bilmeyen gizemli roman kahramanı olmaktan sıkılmıştım, geri dönmeye karar verdim. Beni yeniden görenleri şaşırtmak hoşuma giderdi, ama kim, aklıma yalnızca Elfe geliyordu.

Bazen çocukluğu hatırlarken düşlerle karıştırdığımı fark ediyorum. Çocukluk anılarına düşleri eklediğimi ya da birinin yerine ötekini koyduğumu, hangisi doğru acaba, bilmem, hem çok mu önemli? Nevit, Elfe ve ben bir uçurumun kıyısında oturuyoruz, ayaklarımızı aşağı sarkıtıyoruz, burası Elfe'lerin yazlık evi, aşağıda, çok uzakta, eski zaman canavarlarına benzeyen göller, sarı, kahverengi, kırmızı, bölünmüş toprak parçaları, sürülmüş tarlalar, uzaklarda kül yığınları gibi gri dağların arasından geçen beyaz yollar, yer yer yeşillikler, "ne güzelmiş burası" diyorum kendi kendime, neden korkmadığıma şaşıyorum, üçümüz de ayaklarımızı sallıyoruz, konuşmuyoruz. Sonra ben göllerden birinin yanında küçük bir ev görüyorum, kimsenin oturmadığı bir ev olmalı. Keşke böyle bir evde oturabilsem, Nevit bana tam altımızdaki bir kaleyi gösteriyor, "çok sıkıldım" diyor Elfe, "gidelim

buradan". Ayağa kalkıp arkamıza geçiyor. Biz ayaklarımızı sallamaya devam ediyoruz, ben Nevit'e küçük evi gösterip göstermemekte kararsızım, sonra birden sular yükseliyor, herşey suların altında kalıyor, ayaklarımıza değiyor su, çok üzgünüm ben, "burada hep böyle olur" diyor Elfe, altın sarısı saçları parlıyor, "gidelim artık annem merak edecek", o güzelim haritanın suların altında kaldığına, yokolup gittiğine inanamıyorum, "yeniden alçalacak değil mi?" diye soruyorum, Nevit ayağa kalkıp elleriyle arkasındaki kumları silkeliyor, üstünde o çok sevdiğim koyu yeşil, yuvarlak, küçük desenli gömleği var, bu gömleğe dokunmayı hep sevdim, elini uzatıyor, ben de kalkıyorum ama onlarla gitmiyorum, durup arkalarından bakıyorum, bir adım atıyor sonra sıçrıyorlar, elele tutmuş böyle bir adım atıp ikincide sıçrayarak uzaklaşmalarını seyrediyorum, yeniden arkamı dönüyorum, birdenbire hava kararıyor, denizin içindeki dev bir demir kapıdan geçiyorum, büyük saray kapılarına benziyor, gök sanki başıma değecek kadar alçak, burası biraz daha aydınlık, denizin üstünde yürüyorum, her yanda dev bitkiler, büyük yapraklar, "birdenizbahçesi" diyorum, az önce Nevit'in gösterdiği kalenin bahçesinde olduğumu düşünüyorum, denizin üstündeyim ama yürüyebiliyorum, başımı kaldırıyorum, gökyüzü çok yakın, büyük, siyah beyaz karelerden bir örtü, suya yansıyor siyah kareler, onlara basarak kendimce bir oyun tutturuyorum, Nevit'le Elfe'nin eve dönmekle neler kaçırdıklarını düşünüyorum,

bunları kimseye anlatmayacağım, denizden bir bahçede yürüdüğümü kimseye söylemeyeceğim.

"Ama bize anlatmalısın" diyorlar, "anlatmazsan iyileşmen güç olabilir". Hep dikkatli konuşuyorlar, dikkatli ve yumuşak, bütün bunları biliyorum, bu oyunu biliyorum, "ben hasta değilim, size birşey anlatmak zorunda değilim, kimseye birşey anlatmak zorunda değilim." diyorum.

Hiç tanımadığım birine neden kimsenin bilmediği düşleri anlatayım ki? Nereye gideceğimizi okların gösterdiği bir dünyada, bir yere gitmek gerekmeyen düşleri önemsemenin kime zararı var? Ben düşlerimi, onlarla karışan anılarımı seviyorum, kendi kendime kurduğum dünyaları seviyorum, onları ancak böyle dünyaları olan, düş ülkeleri kuran, düşlerimi sevecek birine anlatabilirim, beyaz giysili, sabah erken kalkan, haberleri merakla bekleyen yüzlere değil. "Hadi, gidip haberleri dinleyin" diyorum. "Bu dünyada neler olup bittiği beni hiç ilgilendirmiyor. Haber olmaya değer bulunan hiçbirşey ilgilendirmiyor beni, savaşlar, katiller, kurbanlar, paralar, özgürlük hareketleri, yıkılan sistemler, dağılan ülkeler, ünlü erkekler, güzel bacaklı kadınlar, seks skandalları, son krallar, en hızlı arabalar, ödüller, başarılar, dedikodular, garip bir biçimde birbirine benzeyen, kimi zaman sakin, kimi zaman öfkeli konuşan liderler ve önlerindeki mikrofonlar, kamera şakaları, yarışmalar, onların dayanılmaz yanıp sönen ışıkları, eğlence saatleri, hava durumu, silah kaçakçıları, gizli örgütler, dürüst insanlar beni ilgilendirmiyor." Onlara böyle

bağırıp duruyorum, oysa söylenmeyenleri, hiç konuşmadıklarımızı, herkesin gizli gizli kendisiyle yaşadıklarını gösteren bir kanal yok ki, zamanları karıştırabileceğimiz, o beklenmedik rastlantıları yeniden kurgulayabileceğimiz kanallar yok. Bizim gibi, okların peşinde oradan oraya giden insanların hızına ayak uyduramayanların, kimsenin görmediği bir yerlere kaldırılmışların oynadığı oyunlar var yalnızca. Gizli koridorlarda birbirimize gönderdiğimiz bildiriler. Yerine ulaşıyor mu acaba?

Annemin beni bir prensese benzetmeye çalıştığı yıllar, bir prenses gibi görünmemi istediği aslında babam değil, olabildiğince az söylemeye çalıştığım adıyla Cici'ydi.

Şimdi nasıl da gülünç geliyor bu dalgalı, kestane saçlı devin kendine Cici dedirtmesi. Haftasonlarını herşeyin büyük bir gösteriye dönüştürüldüğü ama yine de nedeni bilinmez bir sıkıntıyı dağıtamadığı o koca evde geçirirdim. Günün birinde o tatsız konuşmalarından birini yapmak için buraya geldiğinde, "aman Allahım", demişti annem, "tam bir zevksizlik sarayı!".

Burası, babamın değil, Cici'nin dünyasıydı: Tombul, yaramaz bir çocukla, yaşlanmış bir fahişe arasında gidip gelen bir ruhun sayıklamaları: Oymalı, ağır

koltuklar, içine Rus bebeklerinden gümüş takımlara sayısız ayrıntının tıkıştırıldığı dev büfeler, fil ayaklı masalar, cam kediler, büyük nazarlıklar, porselen tazılar, bakır tepsiler, kristal meyvelikler, pirinç şamdanlar, rengarenk Çin vazoları, kabartma güllü halılar, dantel örtüler, atlas perdeler, püsküllü abajurlar, yandığında içinde şelale akan lamba, goblen sandalyeler, gümüş sülünler, ışık vurduğunda renkler saçan tavuskuşları, mermer heykeller –kolsuz Venüs, çoban çocuk ve köpeği– bir balerin, guguklu saat, büyük, yeşil yapraklı bitkiler... Ama bunlar bile onun dünyasını tam olarak anlatamıyor, hepsinden çok ona benzeyen bir başka ayrıntı: Cam kürenin içinde, suda, yaprakları neredeyse dökülecek kadar açılmış pembe, plastik bir gül.

Çoğu anneanneden gelmiş eski, sade eşyalarla, eprimiş koltuklar, kırık sandalyeler, lakeleri çatlamış dolaplar, sırları dökülmüş aynalarla döşeli evden buraya geldiğim cumartesi sabahı, onların aşağı inmesini beklerken bu tuhaf kalabalığın içinde otururdum, kendimi de o palyaçoların, porselen çocukların, cam hayvanların, uğur fillerinin içinde, köşeye konulmuş bir biblo gibi hissederdim.

Düşünüyorum da pek yanlış bir sezi değilmiş, Cici'nin haftasonu oyuncağıydım ben de. Dalgalı, gür saçları omuzlarına dökülmüş, sabahın o saatinde bile gözler siyahla büyütülmüş, yanaklar kırmızı, dudakları parlayarak, mutlaka göğüslerini gösteren bir giysiyle aşağı iner, beni kucaklardı, daha kapıdan girdiğinde kokuyu, hâlâ burnuma gelen o ağır parfümü

duyardım. Az sonra çizgili gömleği ve kravatıyla babam gelir, yanağımı okşar, saçlarıma dokunur, sonra boynumdan tutarak beni kahvaltının hazırlandığı masaya doğru götürürdü, ona hemen zarfı verirdim.

Kahvaltıda belli etmeden onları izlerdim, bana okulla ilgili sorular sorarlardı, babama kalırsa hep bir hafta öncesine göre zayıflamış olurdum, çayını içerken bir yandan zarfı açar, gözucuyla okurdu, "neymiş mesele?" derdi Cici, kızarmış ekmeğe kalınca bir dilim peynir koyarken, "ne olacak, aynı şeyler" derdi babam, bakmadan, "portakal suyunu da iç" derdi sonra Cici.

Onun söylediklerini yapardım, tek isteğim babama ne iyi bir kız olduğumu göstermekti, bana gülmesi, o, aslında hiç gülünmeyecek şakalardan birini yapmasıydı. Fazla konuşmadan kahvaltısını bitirir, ceketini giyer, birileri arabasının kapısını açar, biz de kapıda durup el sallardık.

Pazar öğledensonraları babamla bu tuhaf varlıklar dünyasında otururduk. Salonda, büyük, gülkurusu koltukta kaybolmuş, bazen saatlerce onun gazeteleri okuyuşunu izlerdim. Sanki ben yokmuşum gibi, gözlüğünü takmış, sanki felaketlerden başka birşey varmış gibi, sanki bütün bu çıplak kadınlar, savaşlar, cinayetler, aynı yüzlerin hiç değişmeyen konuşmaları çok önemliymiş gibi saatlerce gazeteleri okurdu. Koltuğun çevresi, tersyüz edilmiş, katlanmış, kıvrılmış sayfalarla dolardı, yerdeki gazetelerde yarısını gördüğüm bir resmin ne olduğunu çıkarmaya, onun öyküsünü kurmaya çalışırdım. Ona anlatmak istedi-

ğim çok şey mi vardı, belki, ama o günlerde bunu düşündüğümü sanmıyorum, herhalde tek istediğim şuradan buradan konuşmasıydı, benle konuşması, yalnızca bu.

Cici, akşamüstü dönerdi, gazeteler toplanır, ışıklar açılır, hayat yeniden başlardı.

Tuhaf bir hayattı onlarınki, kimsenin gelmediği, kimseye gidilmeyen, telefonların pek sık çalmadığı, müziksiz... Belki de bu yüzden ancak şimdi çocukluğuna kavuşan bu kadın beni severdi. Kendine alıyormuş gibi oyuncaklar, bebekler, yeni çıkan giysiler, resimler, okul eşyaları alıp dururdu. Burada, bu gazeteokuyanadam'la yaşıyordu. Şimdi onun da benle aynı şeyleri duyduğunu düşünüyorum, herşeyiyle bu evde yaratmaya çalıştığı canlılık için bir gülümseme. Ama alamazdı, tıpkı benim gibi.

Yemekten sonra elimde zarf – bu kez babamın yolladığı para ve birkaç satır – geri dönerdim.

Cici'nin rengarenk eşyalarla, bebeklerle, dev hayvanlarla, resimlerle doldurduğu bebekodasından kendi odama geldiğim her pazar gecesi soluğum tıkanırdı, annem başımda oturur, öksürüğüm için ıhlamur getirir, camları açardı, çoğu kez kavga ettiğimiz bu yatma saatleri bir tek o dönüş geceleri farklıydı, sanki bu dünya değiştirmenin benim için ne demek olduğunu bilir ve soluk alamayışımı anlardı.

Hâlâ pazar günlerini ve gazeteleri sevmiyorum.

Artık annemi görmüyorum. Hâlâ aynı evde oturuyor, kentin en pahalı semtlerinden birinde, döküntü eşyalarla dolu bir evde. Zaman zaman onu düşünüyorum, Elfe, onun benden neredeyse birkaç yaş büyük bir oğlanla birlikte olduğunu söylemişti, çocuk dışarda onla görünmemeye çalışıyormuş. Telefonda erkeklerle konuştuğunda, arada biriyle çıktığında ondan nefret ederdim, bir gece birini eve getirmişti, karanlıkta, odamdan konuşmalarını duymuştum, birbirini isteyen kadın ve erkeklerin hazırlanmış ortamlardaki konuşmaları, sonra sessizce odaya geçmişlerdi, sevişmelerini duymuştum, kısa sürmüştü. Onu çıplak görmekten, beni çıplak görmesinden hoşlanmazdım, geceleri hiç dışarda kalmazdı, geç de olsa dönerdi, bir keresinde çekmecelerini karıştırırken babamın yazdığı eski mektupları bulmuştum, askerden, seviş-

me ayrıntılarıyla dolu ürpertici satırlar, göğüslerden, kalçalardan, öpüşmelerden sözeden mektuplar, benim kurdeleye sarılmış saçım, bir zarfın içinde, sararmış birkaç aile fotoğrafı, çıplak erkeklerle dolu birkaç dergi...

Koskoca bir yaşamdan geriye kalan, saklanmaya değer bulunan ayrıntılar; bir çekmeceye sığacak kadar az. Belki de asıl saklanmaya değer olan anları hiç düşünmeden yaşamıştı, o anlardan bir anı, bir anmalık toplamamıştı. Şimdi çok ünlü biri olan ilk kocasından babamla birlikte olmak için ayrılmasaydı herşey çok başka olacaktı, benim gibi sürekli içini acıtan bir çocuğu olmayacaktı, böyle dökünti eşyaların içinde oturmayacaktı, ama bunları seçmişti, anne-anne onu reddettiğinde, tüm alıştıklarını bırakması gerektiğinde umursamamıştı, kavgalarla, katlanmalarla dolu bir ilişki... Çok sevmiş olmalıydı, bir akşam, babam ona vurmuş, kucağında küçücük bir bebek, ben, koruyabilmek için, beni, kendini, üstüme kapanmış, sonra babam çekip gitmiş. Ne zaman başbaşa yaşayan bir anne kız görsem hep o, hiç hatırlamadığım akşam gelir aklıma, avaz avaz ağlayan bir bebek, kırılmış eşyalar, yalnızlık, uğruna herşeyi bıraktığınız bir aşkın sonu. Benim dünyamı böylesine yanlışlarla kurdukları için onlardan nefret etmeliyim belki ama şimdi yalnızca acı duyuyorum, tıpkı birilerinin yaşam boyu sakat olması, birilerinin hiçbirşey görememesi, birilerinin konuşamaması gibi birşey benimki de, sıradan birşey, onca acının içinde belki sözü bile edilmeyecek bir yaşam.

Sanki herşeyin, başka bir yere gitmek için toplandığı, üstlerinin örtüldüğü, kimi odalarının hiç kullanılmadığı, kapıları hep kapalı duran büyük bir evde büyümüştü annem, ya da ben gittiğimde artık öyleydi. Anneanne ölene dek orada oturdu, şişman, boyalı bir kukla gibi, küçücük, yanındaki zile basarak kendisi gibi yaşlı bir adamı çağırıp sürekli birşeyler istediği o eve ne zaman gitsek annemle kavga ederlerdi. Onların sesi yükselirken ben odaları dolaşırdım, sanki bu üstü örtülü koltukların, masaların, dolapların altında birşeyler gizliymiş gibi merakla dokunurdum, ne gizli olacak, Cici gibi o da hayatı boyunca belki hiç kullanmadığı bir sürü ıvır zıvır toplamıştı. Güçlükle görebildiği tek gözüyle zaman zaman bana bakar, "çok zayıf bu çocuk" gibi birşeyler söylerdi. Sanki onun için istenmeyen bir görüntüydüm, bir kez bile benle konuştuğunu hatırlamıyorum. Annemi hiç bağışlamamıştı babamla evlendiği için, "git ondan para iste, benden zengin, benim halimi görüyorsun, kapıcıların, tamircilerin eline kaldım" derdi.

Bütün o kavgalardan, bağırışmalardan sonra birtakım çantaların, cüzdanların, zarfların içinden lastiklerle bağlanmış paralar çıkartır, tek gözüyle seçer, anneme verirdi. Hiç çıkmadığı o karanlık, bekleme salonu gibi evde yaşlı bir uşakla yıllar geçirdi. Annemle gittiğimiz ve çok kısa kaldığımız o para isteme günleri dışında geleni gideni yoktu. Sonraları onu düşündüm, saatler boyu, günler boyu, yıllar boyu aynı birkaç sözcüğü yineleyerek nasıl yaşayabildiğini, buna nasıl dayanabildiğini düşündüm.

Öldüğünü kapıcı haber verdi.

Kış çoğaldıkça yalnızlık korkutuyor. Soğuk gecelerde pencerenin önünde oturup, aşağıya, kıyıya çarpan dalgalara, karanlık sulara bakıyorum. Dalgalar kıyıya vurdukça unutmak istediğim ne varsa kumlara yığıyor sanki. Buradan bakınca onlardan neler çıkartıyorum, sabah gidip o molozların, süprüntülerin içinde dolaşsam, beni buraya getiren ayrıntıları, sormaya bile utandığım kimi soruların cevaplarını, beklenmedik bir anda hayatımın ışığını değiştirecek büyülü nesneleri bulacağım sanki. Zaman hiçbirşeyi silmiyor, ağır bir örtü gibi, ara ara kimi anları örtüyor yalnızca.

Yeniden içiyorum. Ağaçların arasında, herşeyin çok sakin ve huzurlu göründüğü, ülkeleri geçen bir nehrin, baktığımda yalnızca görmek istediklerimi ta-

şıyan bir nehrin kıyısındaki şatoda, sanki çirkinlik çok uzaktayken, yüzyıllar öncesinin müziği çalarken vazgeçmiştim. Ama şimdi, düşlerle gerçeğin, acılarla sevinçlerin, unutmak istediklerimle hep hatırladıklarımın birbirine karışması için içmem gerek.

Aramızda geçen sayılı konuşmaların birinde, babam, ölümünden hemen önce, "bazen sert bir rüzgar esebilir" demişti, "o zaman boynunu eğmekten utanma, yeniden başını kaldıracağını, yalnızca rüzgarın geçmesini beklediğini düşün". Artık büyüdüğümü anladığı için mi, gazetelerin arasında oturduğu bir pazar günü, sonunda yalnızca haftasonları şoförle alınıp gönderilen bir bebek olmaktan çıktığımı düşündüğü için mi, yoksa gerçekten de insanlar ölüme yaklaştıkları an'ı hissederler mi, bilmem, hangi okula gideceğimden konuşuyorduk herhalde, belki de kısa süre sonra kendimi içinde bulacağım bir hayata hazır olmadığımdan korkmuştu.

Gerçekten öyle mi, hayat yalnızca ara sıra gizlenmemiz gereken rüzgarlarla mı dolu, eğer onlardan korunabilirsek bunca acıdan da korunabilir miyiz?

Burada, tek başıma oturup suların karanlığına baktığım bütün bu gecelerde öğrendiğim tek şey, sert rüzgarlardan korunamadığım, söylediği gibi başımı eğemediğim.

Neyse, kış bitiyor.

Bir kahvenin camlarında akşam çökerken Nevit'in yüzüne baktığım, Elfe'nin fincanın kenarlarına parmağını sürüp durduğu günün akşamı vapurda, sonra buraya döndüğümde aklımda yalnızca o vardı: Yağmuru başlatan çocuk.

O yağmur günlerce durmadı. Camlardan delice akıyordu, sokakta, şemsiyeleriyle oradan oraya savrulan, yüzlerine çarpan selden korunmaya çalışan, kaçışan insanlara bakıp durdum. Tam olarak canlanmasa da onun fotoğrafı vardı aklımda, bir de Elfe'nin yazdıkları. *"Söylediklerini dinlerken sanki bana, küçük bir çocuğa bakar gibi baktığını hissediyorum bazen, geceleri bir yere gitmeyi, kalabalıkta olmayı sevmiyor, ya piyanosunun başında ya kitaplarının."*

Bana, amaçsızca dolaştığım kentlerin birinden

ötekine giderken bir trende rastladığım çocuğu hatırlatıyordu.

Işıktan karanlığa süren bir yolculukta karşılıklı oturuyorduk, eski çağlarla ilgili bir araştırma yaptığından sözediyordu, kiliselerin, şatoların dehlizlerine giriyor, kemiklerle dolu labirent mezarlıklar buluyordu, o, tozlu sayfaların peşindeydi, peki ya ben, güzellikler ülkesinin mi, ne komik, böyle şeyler söylememek gerekirdi, gülerlerdi, söylemiyordum, çocukluğumu anlatıyordum, yalandan bir geçmiş kuruyordum, çocukluğumla ilgilenmesi için hicbir neden olmayan bir yabancıya sukaplumbağalarından, deniz kenarındaki bir evden, unutulmaz kitaplardan kendimi kuruyordum yeniden, o sanki herşeyle ilgilenir gibiydi, nerede ineceğini söyledi, benim için önemi yoktu, zaten akşam oluyordu, ben de oraya gittiğimi söyledim, yemek yedik, kahve içtik, gittiğimiz kentle ilgili ayrıntılar anlattı bana, saatler süren bu yolculuk sanki bir fotoğraf makinesindeki dokunuş kadar kısaydı ve bütün bu anlattıklarımıza, birbirimize gülümsememize, ellerimize, bakışlarımıza karşın bir fotoğraf kadar yanıltıcıydı. İstasyonda indik, uzun sarı saçlı bir kız koşarak geldi, ona sarıldı, öpüştüler, öylece durup baktım, sonra bizi tanıştırdı, bir alçak olduğunu söylemeliydim, mezarlarına gömülmesini istiyordum, nereye gideceğimi sordular, arabasıyla gelmişti kız, bırakabilirlerdi, beni karşılayacaklarını söyledim hemen, büyük istasyon kapılarından kente çıkışlarına baktım, birbirlerine sarılmış, sallanarak yürüyorlardı, artık onun için yoktum, hediyelikler

satan mağazadan bir kart alıp istasyon kahvesine girdim, birkaç yıl sonra atmak için ona yazmaya başladım: *"Senin dilinden sözcükleri, en güzellerini, en uygunlarını bulmak için güçlük çektiğim, trendeki o konuşmayı hatırlıyor musun? Sen karanlık saraylardan, yırtılmış, yanmış eski el yazmalarındaki sırlardan, bense hiç görmediğin ülkemdeki çocukluğumdan sözaçmıştım. İstasyonda sarışın sevgilinin seni karşılayacağından hiç sözetmemiştin ama. Ben geçmişimi araştırmak için senin gibi uzak zamanlara gidemiyorum, benim ülkemde zamanı geçen şeyler yerini başkalarına bırakıyor, onları gömüyoruz, kaldırıp atıyoruz, yıkıyoruz, yerine yenilerini yapıyoruz, hayatın gerçekliği bu işte, dehlizlerde ne bulabilirsin ki, bizim gibi yaşamış başkalarından, biraz daha farklı görüntüler. Değişen fazla birşey yok. Sana adresimi vermemiştim, trenden iner inmez ayrılacağımızı beklemiyordum doğrusu, hâlâ o kıza sarılmak için biraz eğiliyor musun, sonra yine yazarım."*

Ne budalalık! Bir trende geçmişimizden ve o toprakların, dünyanın geçmişinden sözederken birkaç saat sonraki gelecekte bizi nelerin beklediğini bilmiyordum, umurumda bile değildi, kim bilebilir ki, diye düşünüyordum. İşte o biliyordu, onu karşılamaya gelen kız biliyordu, böyle anlık karşılaşmalarla başlayan aşklar, geleceği unutturan rastlantılar, bütün bir hayatın ansızın bambaşka bir biçime dönüşmesi ancak filmlerde oluyor. İşte hep birisi bir istasyonda iniyor ve onu sarışın bir kız karşılıyor.

Beni vapura bindirdikten sonra elleri cebinde,

yağmurun altında uzaklaşan, evine doğru çıkan yokuşu tırmanan Nevit'in görüntüsü de aynı ürpertiyi veriyordu, onu bekleyen kızı tanıyordum, çok eskiden beri tanıyordum hem de. Ama bu yalnızca bir hayaldi, benden başka kimsenin bilemeyeceği bir hayal, herkesin böyle sıradan kurguları yok muydu, kendini bir başkasına dilediği gibi anlatmak için duyduğu delice bir istek, sözcükleri seçmeden, aklına geldiği gibi, hissettiği gibi, hiç korkmadan, çekinmeden, bütün örtüleri kaldırarak... Böyle biri yok muydu?

Asıl korktuğum, gemilerden, deniz fenerinden, uzakta bir yerdeki uçsuz bucaksız kumsallardan, çocukluğun iskelelerinden, öğle uykularından, herşeyin ne çabuk büyüdüğünden, müzikten, şiirlerden, nedense zamanla sözcükleri unuttuğumuzdan konuştuğumuz; onun gözleriyle aynı renk kazağından, konuşurken, susarken, bana ya da odadaki ayrıntılara bakarken sevimliliğinden, birbirine dokunan insanlarla dolu film karelerinin hatırlanışından ve tabii bunların, içimde yükselen yükselen çarpıntının duyulacağı korkusuyla başka birşeye dönüştürülmesinden, kızaran dudaklarından, unutulmayacak gülümseyişini, ellerini ilk farkedişimden oluşan o sabah, o öğleden sonra, o akşam duyduklarımdı.

Bir gece önce telefon etmişti, benle konuşmak istiyordu, kente inecekti, uğrayabilir miydi, Elfe'yle il-

giliydi söyleyecekleri ya da ikisiyle, televizyonun karşısında telefonu kapadıktan sonra ne kadar oturdum bilmiyorum, bütün filmler, haberler, reklamlar, kahkaha sesleri bitti ama hiçbirşey anlamadım, sonra yatakta dönüp durduğum o gece, "saçmalama" dedim kendi kendime. Sabah erkenden kalktım, bir film gibi aklımda; saçlarımı topluyorum, açıyorum, bu kazak göğüslerimi iyice belirginleştiriyor, çıkarıyorum, yerlere saçılmış dergileri, kitapları topluyorum, koltukta bir toka, halının üstünde bir iplik, atıyorum, saçlarımı yeniden açıyorum, dudaklarımı ısırıyorum, zil çalıyor, elinde beyaz çiçekler ve meyveli kekle Nevit giriyor.

O gün Elfe'den hiç sözetmedik. Tıpkı trendeki çocuğa yaptığım gibi, geçmişin, ağır, sıkıcı günlerinin, soluk alamadığım gecelerinin içinden ayıkladığım güzel şeyleri anlatmak istiyordum. Neden olmasın? Tabii simitçilerin bağırarak geçtiği, yaprakların, sarmaşıkların hafif esintilerle hışırdadığı, ağustos böceklerinin sesine öylesine alışıp artık ancak kesildiğinde duyduğumuz, sonraları hep yenilerini bulacağımızı sandığımız unutulmaz kitapları ilk okuduğum yazevini unutmadım. O zaman iki yaşındaki o sukaplumbağası şimdi kör ve eskisi gibi büyük camların içinde dolaşıp durmuyor, hep sahte bir kaya parçasının yanında uyuyor. Onun belki de yüzyıllarca yaşayacağını, kabuğundan başka korunağı olmadığını ve artık büyüse de yaz arkadaşlarıyla sözleştiğimiz gibi denize bırakamayacağımızı düşünüyorum, bunları anlatıyorum. Eskiden denize girdiğimiz iskele şimdi in-

sanların gelip geçtiği bir yol. Kayıkhanede, kumda oynadığımız, dondurma yemeye gittiğimiz, bisikletle dolaştığımız o sessiz günler sanki hiç olmamış gibi geliyor insana, böylesi çabuk bir değişim inandırıcı görünmüyor. Evin önünden hiç eksilmeyen bir kalabalık bir o yana bir bu yana geçip duruyor, köfte ve mısır satılıyor, asıl önemlisi sürekli başlarını kaldırıp yukarı baktıkları için orada otursak da çaylarımızı eskisi gibi terasta içemeyiz artık.

Gittiğinde karanlık olmuştu çoktan. Kapıda bana gülümsedi, "Elfe buraya geldiğimi bilmiyor" dedi.

Durmadan burnumu sildiğim için buruşmuş kağıt mendillerle, sigara izmaritleriyle, kahve fincanlarıyla, beyaz çiçeklerle yalnız kaldım. Ne tuhaf bir geceydi, aynalara baktığım, televizyonda kanalları değiştirip durduğum bir başlangıç gecesi, üst üste biniyordu görüntüler, bir kadın sokaklarda koşup duruyordu, Elfe sıkıntıyla bana bakıyordu, kar işaretleri, dişlerini fırçalayan çocuklar, Nevit gülümsüyordu, danseden bir zenci, zafer işareti yapan kamyonlar dolusu asker, evet, ilk o görüntülerin birbirine karıştığı gece onu sevdim, ilk o gece çok korktum.

Yol açtığı bütün savaşları yine o renkli kağıt parçalarının kazandığı bir dünyada adaletten söz edilebilir mi?

Ertesi günkü sınav için hiç görmediğim sarayların ayrıntılarını ezberlerken, annemin telefondaki konuşmasını duyuyordum. Donuk, silik bir ses, içeri gittim, telefonu kapadı, babam ölmüştü, ne yapacağını bilemezmiş gibi duruyordu.

Bütün o ışıltılı eşyalar, paranın alabildiği bütün o görüntüler onu mutlu etmemişti, yüreğindeki sıkıntıyı geçirmemişti. Birkaç gün önce oradaydım, hâlâ bir çocuk odasına benzeyen odada oturuyordum, ama çocukluk bitmişti, çocukluğun haftasonları bitmişti, artık gazetelerini okurken içim burkularak onu izlemiyordum, sıradan sözcüklerle konuşuyorduk.

Törende annem uzakta bir yerde tek başına durdu, siyah gözlükleriyle. Cici bana sarılıp uzun uzun ağladı. Her zamanki gibi abartılıydı davranışları, hiç tanımadığımız insanlar tabutu taşımak için birbirlerini itip durdular. Sonra onu beyaz taşlardan evleri olan tuhaf bir kentte bıraktık.

Çok geçmeden herşey çirkinleşti, evde, bu şişman şeytanın onu nasıl yavaş yavaş öldürdüğünden konuşuluyordu, zaten evlenmesinin tek nedeni para değil miydi? Cici'yi sevdiğimi söyleyemem, insan böylesine kendinden uzaklaşmış bir görüntüyü nasıl sevebilir ki? Ama yine de bunları duymak istemiyordum, onu mutlu etmek için elinden geleni yapmıştı, bildiği herşeyi. Sonra pazarlıklar başladı, benim haklarımı koruyan annem ve Cici, sürekli içiyordum, Elfe beni engellemeye çalışıyordu, bütün bunların biteceğini söylüyordu ama bitmiyordu işte, herkesin en azından üzülmüş gibi yapmasını istiyordum, birini ancak öldükten sonra başka birine dönüştürebilir insan, bunu yapmama izin vermiyorlardı, kağıtlar imzalatıyorlardı bana, konuşmalara katılmamı istiyorlardı,

Yerlere atılmış, kıvrılmış, ters dönmüş, buruşmuş gazete sayfaları, geçip giden haberler, iri harflere dönüşmüş yıkımlar, koltuğun yanında -bir pazar görüntüsü... Hayatımın yinelenen anlarından biri, renkli haftasonu ekleri, bir yandan masanın üstünde o berbat matematik ödevleri, fiil çekimleri, hayat bilgisi... Ne o kitaplar ne de gazeteler bana, sessiz bir

salonda saatlerce yüzüne o kocaman kağıt parçalarını kapatmış adamla ne yapacağımı öğretemedi. Hiçbirinde ona herhangi birşey söylemek ve birkaç cümle duymak için titrediğim ama her keresinde yutkunarak önümdeki ödevlere döndüğüm günlerde bütün bunları değiştirmek için ne yapmam gerektiğini, bunlarla nasıl başa çıkacağımı öğretecek tek satır yoktu. Gazetenin arkasındaki adam öldüğünde ve tanıdığımı sandığım insanlar hiç tanımadığım sözcüklerle, hiç duymak istemediğim vurgularla, bambaşka birileri gibi konuşurken, hep kaçmak istediğim çirkinliği buraya, evin, odamın, beynimin içine soktuklarında, hayatımdaki boşluğu böyle sürekli yinelenen fotoğraflarla nasıl dolduracağımı, günlerin nasıl sürdürüleceğini öğretecek bir kitap yok. Hayatın bize öğretilen bilgisi yalnızca görüntülerin bilgisi, arkasına geçmezsen bütün görüntülerle başedebiliyorsun, yoksa herşey içinden çıkılmaz bir karmaşaya, hiç uyanamadığımız bir karabasana dönüşüyor.

Sonunda bir gün üstlerine saldırdım, delirdiğimi sandılar, çünkü beklenmedik birşey yapmıştım, onların bu tuhaf pazarlıkları, biblolar için çekişmeleri, böylesine kendilerini kaybedişleri delilik değildi, benim söylediklerim delilikti. Ama böyle yaparak da kaçacak bir yer yok, bütün dünyada aynı kağıt parçaları var, renkleri değişiyor yalnızca, hepsinin üstünde rakamlar, büyükadamresimleri, ve tarihe bırakılmış 'ölümsüz' anıtlar var. Günün birinde hepsini dev bir alana toplayıp ateşe versek ne güzel olurdu. Hepimizin içi ısınmaz mıydı?

Burada, kanalları değiştirip durduğum o gece, Nevit gittikten birkaç saat sonra telefon çaldı, televizyonu kapadım, oydu, *"döndüm"* dedi, telefonu kucağıma alıp yere oturdum, karanlıkta, uzakta gemilerin ışıkları, yavaşça çekilip giden renkler, cam yağmur damlalarıyla çizik çizik, birşey söylemedim, *"orada da çok yağıyor mu?"* diye sordu, *"evet"* dedim, *"sesini duyabilirsin"*. Gözlerimi kapatıp onu görmeye çalıştım, olmadı. Daha çok sessizliklerle hatırlanabilecek bir konuşmaydı, *"hayır, yağmuru duymuyorum"* diyor, *"seni de..."* Bugün Elfe'den konuşmayacak mıydık, *"ne yapıyordun?"* diyor, televizyona bakıyordum, birbirine eklenen görüntüleri izliyordum, seni düşünüyordum, *"öylesine oturuyordum"* diyorum, kucağımda telefonla sigaraya ulaşamıyordum, Elfe ikimizi de ara-

yabilirdi, ikimizin telefonu da meşgul verecekti, ama bunu bağlayamayacaktı, hayır, adı bile geçmemişti, sanki tek buluşma noktamız o değilmiş gibi, herşeyden konuşmuştuk ondan başka, *"seni aramak istedim, sesini..."*, evet ben de onu aramak isterdim, ama arayamazdım, aradığına sevindim, iyi ki aradın, benden ne istiyorsun, ben de sen gittiğinden beri... *"Dışarda kocaman bir geminin ışıkları görünüyor"* diyorum. *"Gece görünüm çok güzel olmalı"* diyor, evet, şimdi buraya gelmek istemez misin, burada bu kocaman gemiyi seyredebiliriz, neden burada demirlediğini düşünüp öyküler kurabiliriz, *"evet, çok güzel"*, senin o kırmızı dudaklarını öpebilirim, ne zamandır kimseye dokunmadım, kimseye dokunmak istemedim, sevişmeyi özledim, yalan da olsa yalnız olmadığımı hissettiren sarılmaları bile özledim, gideli birkaç saat oldu, seni tanıyalı birkaç saat oldu, seni özledim, kimsin sen, seni özlemekten korkuyorum, sen gittiğinde ilk duyduğum bu oldu, korku, neden korktuğumu bilmiyorum, hayır, biliyorum, sanki o hiç yokmuş gibi davranıyorum, sen de öyle, başka türlü bütün bunları düşünemem, hayal bile olsa bu titremeyi duyamam, pek çok acıdan, sessiz bir bahçedeki uzun gözdalgınlıklarından, tanımadığım insanlar arasındaki sonuçsuz arayıştan sonra bir ışık parçası, herkesin görmek istediği bir düş belki bu, *"kapatmamı ister misin?"* diyor, kapatmanı mı, *"hayır hayır, orada... olduğunu bilmek güzel"*, söylenecekleri bulamamak, her zamanki gibi, belki de kapıdan çıkıp gittiğinde düşündüğüm doğru, seni bir daha asla yalnız görmemeliyim ve bu buluşma ikimizin arasında kal-

malı, yalnızca bize ait bir gün, kimsenin asla bilemeyeceği konuşmalarla dolu bir gün, beyaz çiçeklerle, kahve kokusuyla, yağmur damlalarıyla dolu, *"dudaklarının sesini duyuyorum"* diyor, sürekli kuruyan, sürekli ıslattığım dudaklarımın sesini, ben de senin soluğunu duyuyorum, neredeyse sevişiyorum senle, burada, karanlıkta, gözlerimi kapatmış, elimde telefon, sana dokunuyorum, farkında bile değilsin, seni soyuyorum, bir kapı kapanıyor, merdivenlerden inen birilerinin sesleri, biriyle birlikteyken uzaklığı duymak, biriyle bunca uzakken ona dokunmak, *"sanki oradan hiç ayrılmamış gibi"* diyor, *"oturduğum yerdeki bütün ayrıntıları hatırlıyorum. Şimdi neredesin?"*, şimdi neredeyim, en azından olmak istediğim yerde değil, *"hemen hemen aynı yerde oturuyorum, yerde, karanlıkta"* diyorum, *"seni öpmek isterdim"* diyor, telefonun başında kızardığımı hissediyorum, büyük geminin ışıkları duruyor, başka gemilerin ışıkları gidiyor, hiçbirşey söylemiyorum, deniz kıyısındaki otellerden birinin adını söylüyor, çocukluğumda bile önünden geçtiğimiz, kentin en eski otellerinden biri, *"yarın sabah orada olur musun?"* diyor, *"sana anlatacak bir öyküm var"*, öykülere dayanamam, bunu söylüyorum, gülüyoruz, telefonu kapatıyorum.

Uzun uzun gelecekten konuşurduk Elfe'yle. Gazetelerde öfkeli kalabalıkların, kanlar içinde yatan genç insanların, yuvarlak içine alınmış silahların fotoğrafları vardı. Annesi onu uzak bir ülkeye göndermek istiyordu. "Sen de gel" derdi Elfe. "Birlikte gidersek çok eğleniriz, tek başıma gitmek istemiyorum." Savaşları ezberlerdik bir yandan, birileri yüzyıllar önce burada başka uygarlıklar kurmuştu, bütün bunlar sanki bize hiç değmeden geçip giderdi, tıpkı gazetelerdeki ölü fotoğrafları gibi... Meğer sonradan, nedenini bilemediğimiz bir boğuntu, başka ülkelerin ışıltılı sokaklarında yürürken bile üstümüzden atamadığımız o tedirginlik kalacakmış, bilmiyorduk.

Uzaktan, birbirimize bakıp gülümsediğimiz bir okul günü tanıştık, lacivert eteklerimiz, beyaz göm-

leklerimiz, yeşil hırkalarımız ve çizgili çoraplarımızla birbirimize benzediğimiz günlerden birinde. Birkaç sıra önümde, pencere kenarında oturuyordu. Ders boyunca birbirimize yazdığımız notları yollardık, *"Suzan'ın yırtmacını gördün mü?"* yazardı. *"Neden bazı sonnet'leri atladı dersin, kızarmamak için mi?"* yazardım ben, üstü sıkıntı oklarıyla, komik resimlerle, karalamalarla, onun çiçekleriyle dolu eğri büğrü yazılar, bütün o savaşlara, moleküllere, uzaydaki eğrilere, başka ülkelerin zenginliklerine, have been'li zamanlara, eğretilemelere, bölünmez bütünlüğe, sözlüye kalkmış çocuk fotoğraflarına, aşağılanmalara, alaylara, cevap verilemeyen budalaca hakaretlere, bir alanda her gün söylenen marşlara, kötü tostlara, kara tahtaya, tebeşir tozuna, yıllardır aynı şeyleri anlatıp duran bu canlı ansiklopedilere, bağırarak okunan tüyler ürpertici kahramanlık şiirlerine, berbat temsillere, merdivenlerden koşarak, çığlıklarla inen bu küçük canavarlar topluluğuna katlanmamı sağladı.

Yıllar geçince biz de evlenecek miydik, çocuklarımız mı olacaktı, onların da aynı cümleleri ezberlemelerini, aynı marşları söylemelerini mi izleyecektik, bütün bunlara hiç ses çıkarmayacak mıydık, biz de bu ikiyüzlü topluluğun bir parçası mı olacaktık. "Ben asla anne olamayacağım" derdim, "evlenmek bile bütün bunlara evet demek, ben bütün bunları onayladığımı gösteren o imzayı asla atmayacağım".

Yıllar, hayatın dışında durup, ona bakarak oluşturulmuş bütün bu bilgilerle, bu dehşetli sıkıntı saat-

leriyle geçip gitti. Değişen birşey yok. Hâlâ aynı çorapları giymiş, saçlarını toplamış kız çocukları, kravatları kaymış oğlanlar o üstü isimlerle, oyuklarla, karalamalarla dolu sıralarda oturuyor, kısa ders aralarında çılgın gibi koridorlarda koşuşuyor.

Bütün o kitapları, defterleri, haritaları, cetvelleri bir torbaya doldurup attığımız gün keşke bir yerlere o notlardan birini saklasaymışım, unutmuşum.

"Biliyor musun bir dostum vardı, bir gün gelip bendeki bütün mektuplarını, fotoğraflarını, ona ait herşeyi alıp gitti, küçük, eski bir kibrit kutusunu bile, galiba üstünde bir telefon numarası vardı, kişinin geçmişine ait hiçbir izi biriktirmemesi gerektiğini söyledi. Birkaç gün sonra telefon ettiler ve onun bir kez daha ölmeyi denediğini söylediler" diyor Nevit, "bu kez başardığını".

Ona bakıyorum, sabah ışığında, sürekli renk değiştiren gözlerine – gökyüzünün rengi, denizin yeşili, kazağımın yeşili, yolun grisi – birkaç günlük sakalına, durmadan sigarayla oynayan parmaklarına, önümdeki kağıda birşeyler yazıyorum: *"Bazen sözcükleri unutuyorum. İnsan sözcükleri istediği gibi biraraya getiremediğinde ölmek istiyor."*

Kağıdıokuyor, Elfe ona anlatmış olmalı, "Kimi zaman ölmeyi düşündüğüm oluyor ama başaramayacağımı biliyorum, yüksek bir yerden atlayamam, kendime acı veremem, kendimi acı veremeyecek kadar çok seviyorum. Hem ne zaman ölmek istesem, kimi eski resimler, bir şarkı ya da bir mektup kurtarıyor beni" diyor.

Kentin, denizin içindeki beyaz kulesine bakan bir otelde kahve içiyoruz, denizin ortasındaki bir kulede bile bir prensesi kötülüklerden koruyamamışlardı. Yorgun görünüyor, denize bakıyor, alışılmış sözdizimini kullanmıyor.

"Tanımadığım bir çocuk, gözleri renk değiştiren bir çocuk, bu saatte bavullarını indiren yabancılardan başka kimsenin olmadığı bir otelde, -ben denizin ortasındaki bir kulede bile değilim, bütün darbelerin kolayca ulaşabileceği bir yerdeyim- ölümden sözederek, sözü edilecek birinden hiç sözetmeden..." yazıyorum.

Gün ışırken kalkmıştım, hâlâ düşte gibiydim, ne zamandır giymediğim yeşil kazağımı, mavi montumu giymiştim, yakasında ayailkayakbasanadam iğnesi vardı, o anda, o konuşurken, ben yazarken, gözlerinden gökyüzü, gözlerinden denizin yeşili, gözlerinden, bir prensesi bile kötülüklerden koruyamayan o denizkulesi geçerken biliyor muydum acaba, artık bizim yapabileceğimiz birşey kalmadığını...

"Ne istiyorsun?" diyor. "Ortak dostlar mı arayalım yine, yoksa geçmişimizden semtler mi, tanıdık

yerler mi, çok sevdiğimiz kitaplardan, en çok dinlediğimiz şarkılardan mı sözedelim? Sürekli fotoğraf çekerek, birkaç günde bütün bir ülkeyi tanıdığını sanan gezginler gibi birbirimize kendimize ait bir sürü yanıltıcı görüntü verip artık tanıştığımıza mı inanalım?"

Gözleri gibi içinde de görüntülerin yansıyarak değiştirdiği renkler var mıydı, dokunsam, o kocaman ellerine, ayaklarına, hiç görmediğim göğsüne, o zaman tanıyabilecek miydim?

Az sonra bana bir kış masalı anlatacaktı, herşeyi yaşadığımız gibi çabuk unutacağımı sanacaktı – herkes öyle yapıyor – ama ben o sabahın kahve fincanlarını – pembe güller – kuş desenli masa örtülerini, gülümseyen garsonlarını, denizin içindeki kuleyi, onun en güzel yeşil gömleğini ve o kış masalını hiç unutmayacaktım.

"Hadi gel" dedi, "ikimizin de kendine ait bir çalı parçası, bir kulübe bulamayacağı, kimsenin bizi tanımadığı bir yere gidelim."

Neden sonra o yağmur durdu. Bir sabah uyandığımda pırıl pırıl bir güneş açmış, pastırma yazı başlamıştı. Buluştuğumuz o ilk sabahtan sonra her gün telefon ediyordu Nevit, bazen yemek yiyorduk, kentin uzak tepelerine tırmanıyorduk, koruda yürüyorduk, dar sokaklarda dolaşıyorduk – tıpkı aşk filmlerindeki gibi. O filmleri oynardı, ellerimi tutar, "mutlu musun?" diye sorardı, ses tonunu benzeterek, yüzünde aptal bir gülümseyiş, ağır ağır koşarak gelir, sarılır, beni çevirirdi. Gerçekten de unutulmaz film kareleri gibi aklımda şimdi bütün buluşmalarımız.

Elfe'lerin evindeki karşılaşmamızın üstünden daha kaç gün geçmişti ve şimdi neredeydik, artık hiçbirşeyi denetleyemiyordum, bir rüzgara kapılmış gi-

bi sürükleniyordum, telefonları açtığımda onun sesi, kucağımda telefon saatlerce beklediğim oluyordu.

Sonra bir gün yine onun sesini beklerken Elfe çıktı, "Nerelerdesin?" diyordu, onu aramamıştım ama bekliyordum, iyiydim, evden pek çıkmıyordum, kitap okuyordum, "ama kaç kez aradım, yoktun" diyordu, ne zaman görüşecektik, birşeye mi kırılmıştım yoksa, neler saçmaladım bilmiyorum, seni ararım deyip kapadım. Bir boğuntu duydum içimde, bilseydi, çocukluk günlerimizdeki oyunu, bir kağıda notlar yazdığımız, seslerin yerine işaretler koyduğumuz, yasaklanmış konuşmaları böyle sürdürdüğümüz oyunu şimdi kimle oynadığımı bilseydi...

Nevit'le buluştuğumuzda o yoktu, sanki hiç tanımıyormuşuz gibi, yalnız ikimiz vardık, bize göre yeniden kurgulanan dünya, katlanamadığım gerçekliğin yerine, bir süre için bile olsa gizlenebilecek bir düş, yalnızca sonunu sormanın yasaklandığı bir oyun...

Bir akşamüstü bir barda buluştuk, dar masaların birinde oturuyorduk, arka masada bir kadın ve bir adam. "Bu işi sen yaparsın" diyordu adam, kentin pek gidilmeyen barlarından birinde, "Daha önce hiç yapmadım" diyordu kadın. Nevit gözlerini ayırmadan bana bakıyordu, önümdeki kağıda birşeyler yazıyordum yine. *"Tıpkı o şarkıdaki gibi, birdenbire karşıma çıkıyor, yavaş yavaş beni öldürüyor, kırmızı dudaklarıyla, bütün sevimliliğiyle karşımda oturup bana bakıyor"*, "merak etme gerekeni veririm" diyor adam, herkesin farklı bir öykü oluşturabileceği ko-

nuşmalar, karanlık bir köşede yine içiyorum, biraz başım dönüyor, garson birer tane daha içip içmeyeceğimizi soruyor, Nevit ona gülümsüyor, evet birer tane daha, içmekten başka ne yapabiliriz ki burada, dar masalara oturmuş insanların arasında, şarkı "ölünceye dek seveceğim" diyor, "sandığından daha yüksek olur ücreti" diyor kadın, neden sözettiklerini bilmiyorum, "önemli değil" diyor adam, garson içkileri getiriyor, yazmayı bırakıyorum, "gel, birşey söyleyeceğim" diyorum, kulağını yaklaştırıyor, birden dudaklarından öpüyorum onu, öpmek değil bir dokunuş, ıslak, acımsı bir dokunuş, dilimi değdiriyorum bir an için ve geri çekiliyorum. Daha az acı olabilir miydi?

Yüzünü eğiyor, ne yapacağını bilemezmiş gibi, içkisinden bir yudum alıyor, bir sigara yakıyor. "Adamın konuşmalarını sen yaz, kadınınkileri de ben" diyorum. Ona da bir kağıt veriyorum.

"Neden ben?" diyor kadın.

Adam cevap vermiyor ya da biz duymuyoruz. Şarkıdaki kadın "garip ama gerçek" diyor, "bana yaklaştığında, her keresinde, yıldızlarla doluyor gökyüzü".

"Peki, nerede?" diyor kadın.

Adam otelin adını söylüyor, Nevit yazıyor.

"Ölünceye kadar seninim" diyor şarkı.

"Sen bir saat sonra gelirsin" diyor adam. "Önce telefon et."

Birbirimize bakıyoruz. Nasıl bir öykü bu, konuşmalarından, seslerinden birbirlerini çok iyi tanımadıkları, belki de ilk kez buluştukları belli.

"Kadın evli. İlk kez fahişelik yapacak" yazıyorum. Nevit gülüyor, *"Bana kalırsa, kadın bu adamdan adını söylemek istemedikleri birşey alacak otelde, belki de uyuşturucu ve onu bir yere götürecek, bunun için paradan sözediyorlar, yalnızca bir taşıyıcı ama ilk kez yapıyor, hostes olabilir"* yazıyor.

Nevit onları görebiliyor, ben göremiyorum, kadını çok merak ediyorum, kendi öyküme inanıyorum, bu beni heyecanlandırıyor. *"Aynı otele gidip onlarınkine yakın bir oda tutalım"* yazıyorum. Belki de –dönüp belli etmeden, sandalyeye asılı çantamın cebinden çakmak alırken onlara bakıyorum– adam kadını öldürecek, saçları kırlaşmış bir adam, orta yaşta, iyi giyimli, kadın çok güzel, bir kadın olarak güzel, benim asla olamayacağım kadar kadınsı, yeniden bakıyorum, çakmağı koyuyorum, kısa eteğinden görünen bacakları düzgün, yüksek topuklu ayakkabıları var, başımı kaldırıyorum, elindeki araba anahtarlarıyla oynuyor, adamın arkası dönük, bıyıklı olup olmadığını merak ediyorum *"Belki de yalnızca sevişmek için buluşan bir çift"* yazıyor Nevit. *"Belki de birine şantaj yapacaklar, kadını bu iş için kullanıyorlar"* yazıyorum ben. Kalkıyoruz. Onlardan önce otele gidip bekliyoruz, saatlerce, ikisi de gelmiyor, Nevit gitmesi gerektiğini söylüyor, burada bir oda tutmamıza gerek kalmıyor, çıkıyoruz, Nevit bir taksiye atlıyor, ben eve dönüyorum, adam ve kadının yalnızca bizi meraklandırmak için bunları konuştuklarını, onların da önlerindeki kağıtlara başka şeyler, bizle ilgili şeyler yazıp güldüklerini düşünüyorum.

İlkyaz, kent eskise de, kirli ve umutsuz bir görünüm de alsa, ışık oyunlarıyla, sabahın ilk saatlerinde başlayan kuş sesleriyle, denizin üstündeki yaldız örtüsüyle, bir de akşamüstlerinin hoş serinliğiyle – satıcılar geçiyor, çocuklar top oynuyor, kızartma kokuları – başkalığını belli ediyor.

Kendimi, surlarla çevrili bu eski zaman kentinde, ışığın camlardan içeri dolup beni uyandırdığı bu yaz sabahları gülünç bir halde buluyorum.

Bedenime, belleğime, eğer varsa önceden belirlenmiş yaşam çizgime kazınmış bir hüzünle dolu, kendimi böyle uzaklara dalmış yakalayıp aptallığıma şaşarak, bazen aynada yüzüme bakıp alay ederek...

Her zaman yalnız olduğum halde nasıl olup da başkaları gibi kendi başıma hayat kuramadığıma şaşıyorum.

Bu eve ilk geldiğimde suların akması, telefonun bağlanması bile aylar sürmüştü, hâlâ bozulan birşey öylece kalıyor, dolabın kapağı biraz eğrilmiş, duvardaki çatlak iyice göze batıyor, musluklar damlatıyor, bunlarla uğraşamam. Bütün bu kitaplar, filmler, müzik yalnızlığı gidermeye yetmiyor, televizyon hep açık, bu tuhaf kutuyu biz yalnız insanların hayatından çekip alsalar dünya birbirine girerdi herhalde, en aptal film kahramanlarına bile sıcak bir sevgi besliyorum, sanki onlara teşekkür borçluyum, onların hayatlarını izlemeyi seviyorum, sarışın kız yarın yakışıklı çocuktan ayrılacak, babası başka biriyle evlenmesini istiyor, Alf, patlamış mısırları evin içine saçarak genç anneyi çıldırtacak, Uzay Domuzları bu kez Mars'ta yürümeyi başaracak. Karşı terastaki kadın çamaşır asıyor, sokakta iki yaşlı adam konuşuyor, bir karga antene konuyor, yine de istedikleri gibi olmayacağım, bana verdikleri ilaçları içmeyeceğim, eski telefon defterimdeki isimleri, hâlâ topluca görüşen ama artık çizgili çorap giymeyen okul arkadaşlarımı aramayacağım, annemi de...

En çok geceler korkutuyor, yeniden o an'a yaklaşıyorum geceleri, Elfe'nin mektupları, Nevit'in sözcükleri, hiç çalmayan bir telefonla ben, bu evde, yaşamın torbadaki yüzüyle.

İstedimse de atamadım fotoğraflarını, ne Elfe'nin ne de onun. Hayır, Nevit'e kızgın değilim, yalnızca gülümseyişi, yalnızca bedenime yaptıkları için bile teşekkür borçluyum ona. Bir daha yinelenmeyeceğini bilerek, bütün o dokunuşları, o öpüşleri, tenim-

de gezinen sihirli parmakları, dilinin ıslaklığını taşımak hem çok güzel -hâlâ- hem de korkunç. Bir erkeğin içime girmesinin hep acıtan birşey, kötü bir koku, itici bir soluk alıp verme olduğunu sanırdım. Şimdi, sevmenin, yıllar boyu düşündüğümden çok farklı birşey olduğunu biliyorum ve tabii yalnızlığımın nedenini.

Geçenlerde bir kart geldi Nevit'ten. *"Buradayım. Yağmur öyle çok yağıyor ki görmesen bile sürekli onu duyuyorsun. Uyurken hep ıslanıyormuşum gibi geliyor. Sana ne çok yazıyorum ama hiçbirini yollamıyorum, yazar yazmaz herşey eskiyor sanki, sözcükler uzaklığa ve zamana dayanıklı değil. Sen de hep bu yeniden kurgulanmış, ayıklanmış kartlarla yetinmek zorunda kalıyorsun. Sevmeyi bilmediğim doğru ama özlemeyi ve hissetmeyi bildiğimi sanıyorum. Buradayım, yağmur yağıyor ve anlayabildiğim, kendim hakkında sözcükler halinde belirginleştirebildiğim tek şey bu. Komik mi?"*

Anlaşılmaz bir hızla, birdenbire siliniveren görüntüler, az önce görülen ve sonra yokolan yüzler, bir elin sıcaklığının unutuluvermesi, az önce burada değil miydi, az sonra telefon çalacak ve sesini duyacağım. Hayır, hiç de komik değil. Sonsuza dek yanımda kalacağını sandığım şiiri kaybettim.

Bir aşk öyküsü için yanlış yerdeydik. Dalgakıranda yürürken büyük, parlak gözlerine bakıyordum, yine renk değiştirmiş gözlerine, o da zamanın giderek azaldığını, tanımsız bir hızla azaldığını hissetmiş miydi? Çok uzaklarda bize haberler vermeye çalışan tuhaf bir nesne vardı, gökadaların, bulutsu yıldız yığınlarının, buradan, uzaktan kimi geceler belli belirsiz ışıltısı görünen dev gezegenlerin yanından geçiyordu, bize en yakın dünyalara varması için bile binlerce yıl gerekliydi, oralarda birileri var mıydı, biz bunu hiç bilemeyecektik. Bunları görüyordum işte gözlerinde, bilemiyordum hiç, o da sabahları uyandığında ölümü ve yalnızlığı duyuyor muydu?

Çocukluk günlerinin balkonundan yalnız evlere itilişimiz: İşte Nevit'le birlikte olmamın nedeni. An-

nesi onun için Elfe'ye şöyle demişti: "Yaşamından başka birşeyi olmayan biri. Ama yaşam çabuk kaybedilebilen birşeydir." Doğruydu. Nevit'in sandığı gibi bütün zenginliğimiz yalnızca kendimizde taşıdıklarımız değildi, bunu biliyordum, o kadının söylediklerinin doğru olduğunu biliyordum, ama gerçek yeterince acıydı. Onla cam kürelerin an'ını yaşıyordum, bana sarıldığında herşeyi unutan ve benim de unutmamı sağlayan bu çocuğa, birdenbire karşıma çıkan bu masal kahramanına bağlanmıştım. "Dün gece ne oldu biliyor musun?" diyordum, "başucumdaki gece lambası ansızın yandı, kendi kendine". Gülüyordu, kablolardan sözediyordu, beni anlamıyordu hiç, buraya çekmek istiyordu, onca dünya varken buraya, kabloları duymak istemiyordum oysa, sihirli bir sözcük istiyordum, başka gezegenlerden, ışık yılları ötesinden gelen bir sözcük, burada, kabloların, fişlerin, uzaktan kumandaların, telefonların dünyasında beni asla benim onu sevdiğim gibi sevmeyeceğini biliyordum, o kablolar, o fişler bizi başkalarına böylesine bağlamışken, bir başka dünyada, o dünyanın sözcükleriyle anlatabilirdim belki, sevgilisi, asık yüzlü saatleri, zamansızlığı, insanın yüreğine işleyen bakışı olmadan belki, ancak öyle bir yerde, öyle bir zamanda ona dokunabilsem, yüreğinde bir yere, kimsenin bilmediği bir yere ulaşabilirdim, binlerce yıl gerekse de...

Ondan kartlar geliyor, Elfe'den mektuplar, bense yalnızca kendi kendime yazıyorum, eskisi gibi buruştu-

rulup atılacak notlar –ya gömleğinin cebinde kalırsa, ya Elfe bulursa...

"Güzel kalan yaralar vardır. Sen de benim artık ancak izi belli olan, zaman zaman yanlış bir dokunuş ya da mevsimsiz bir yağmurla sızlayan ama hep güzel kalan yaramsın –ne benzetme ama. Ne zamandır onla birlikte yaşamaya çalışıyorum, bunu öğrenmeye. Senin imgen, yaşamda değil de, kimi şiirlerde bulabildiğim bir boyut veriyor bana. Ne kadar uzaktasın, yanındaki kadını tanıyorum, katmanları aşmak istemeyen biri olduğunu biliyorum, böylesi daha iyi değil mi, insan birinin içine girmeye, bu bilinmez yolculuğa çıkmaya kalkıştı mı o sonsuz girdaptan kurtulamıyor. Tekrar tekrar okuyorum kartlarını, hâlâ bir sevgi kanıtı, küçük bir kırıntı beklediğim için mi –belki bir satırın, şu sözcüğün ardına gizlenmiştir– hâlâ beni sevdiğini, o zaman söylediğin gibi yalnızca beni sevdiğini bilmek için mi? Çünkü senin varolduğunu bildiğim günler, telefonun çaldığı sabahlar, yanımda taşıdığım bir mektup, yakama taktığım bir iğne, göğsüme kazınmış bir işaret gibi benle birlikte, istesem de istemesem de. Şimdi o salt aitlik duygusundan yüreğinin dibinde birşeyler, bu dünyada yaşaması imkansız bile olsa zaman zaman yeniden kuytulara atılmak için küllerin arasından yeniden doğacak birşeyler kaldı mı yoksa gerçekten sonsuza dek mekanın bir yerinde kendi başına yaşayacağına inandığım birşey –metafizik bir aitlik, bir duygu, bir koku– tümüyle seni bırakıp gitti mi, bunu, ölümcül bir sorunun cevabını öğrenmek istiyorum."

Bu mektubu da yırtıp attım. İçinde daha güzel, daha acı bir sürü cümle vardı herhalde, onları yeniden hatırlamamak için attım ama sözcükler silinip gitmiyor, ne zamandır aynanın karşısında yüzümü temizlerken, giysilerimi çıkarırken nasıl olup da böyle kocaman bir kadına benzediğime şaşıyorum.

Ben de bir bıçakla gölgemi kessem, bu lanetli ruhtan kurtulabilir miyim? Lanetli ruh, diyorum ama gülemiyorum. Burada, büyük bir yangının içinde, bütün dünya sanki bu eskimiş dolaplardan, bu boyaları çatlamış duvarlardan oluşmuş ve ben kendimi öldürüyorum, kendimden kurtulmak için, yapacak başka hiçbirşey bilmediğim için, kimse bana yapacak birşey olduğunu söylemediği için, burada, mavi yatak örtüsünün üstüne yayılmış kırmızı - yeşil hapları içiyorum, küçük reçelli ekmek parçaları gibi, bir kadın şarkı söylüyor, birinin uğruna ölmekten sözediyor, ben kimse için ölmüyorum, hiçbirşey için ölmüyorum, ben yeşilyaprakormanı'na gitmek istiyorum, su içiyorum, ölümle yaşamı birbirine karıştırıyorum, reçelli ekmeklerle yaşamaya çalıştığım günler çok uzakta

artık, istemediğim görüntülerden, istemediğim sözcüklerden kaçarak geçecek bir hayat, sürekli birşeylerden gizlenerek, sürekli kendinden gizlenerek, sözcükleri değiştirerek, istenenlerle istediklerimiz arasındaki dengeyi kurarak, her an bu oyunu sürdürmek için gergin bekleyerek, sokaklardan, gecelerden, karanlıktan, erkeklerden, okullardan, hastanelerden, yüksekten, kapalı bir hücreden, arabalardan, uçaklardan, askerlerden, dostlardan, sevgililerden, acıdan, mutluluktan, öfkeden, düşünmekten, bir günün bitmesinden, gecelerin sonsuza dek sürmesinden, düşünmekten, yalnızlıktan, başkalarıyla birlikte olmaktan, sevmekten, bir gün ansızın hastalanmaktan, mezarlıklardan, kalabalıklardan, seslerden, sessizlikten korkarak, anlamsız bir oyun gibi, renklere, titreyişlere, değişen görüntülere kapılarak sürüklenip gitmek, gitmiyorum artık, bırakıyorum, zaman durabilir, görüntüler geçmeyebilir, en azından benim için, durduruyorum, gitmek istediğim her yere gidebilirim şimdi, uzak yıldızların arasında bir nokta olabilirim, söylediklerimizden çok gizlediklerimizden oluşan bu görüntülerden, onların anlamını çözmek için delice çaba harcamaktan sıkıldım artık, kendi görüntümden, onu siliyorum, kimsenin umurunda olmasa da. Günler, farklı zamanlardan, farklı yerlerden seçilmiş yüzler, duruşlar, sesler, kokular birbirine karışıyor, gözlerim sızlıyor, ağırlaşıyor, herşey dönüyor, artık bana birşey sorduklarında cevap vermek zorunda değilim, artık kimse sözcükleri unuttuğumu sandığım için bana tuhaf biriymişim gibi bakamaya-

cak, kendi kullandıkları bütün sözcüklerin boşaltılmış olduğunu söylediğim için benden nefret etmeyecek, telefon çalıyor, burada mı, anılarda mı, anıların telefonunu açıyorum, çocukluğumla konuşuyorum, aynanın önünde sakın bir daha ağlama, gazeteleri sakla, o şişmanşeytanın eteğine bas, diyorum, tavandaki çizgiler kırılıyor, ben konuşuyorum ama telefon hâlâ çalıyor, kıpırdayamıyorum, birileri kollarımı, bacaklarımı alıp gitmiş sanki, akvaryumda dönüp duran aptal yüzlü balıklar gibiyim, yeni bir hayat var mı, bir geriye dönüş, yeniden başlayış, bir sır var mı, öğrenmek istemiyorum, bir düşte sonsuza dek kalacağım artık, telefon çalıyor, kapı, nerede, sesler de ağırlaşıyor.

Bir de üşüdüğüm geliyor aklıma, o gecenin boğuntusunu, beyaz tavandaki belli belirsiz ayrıntıları, oraya yansıyan görüntüleri hatırlamıyorum. Sonra uzun bir uykudan uyandım. Annem bana bakıyordu, yüzünde acı, öfke, korku dolu birşey, bilincimde kara bir nokta, kayıp saatler vardı, hiç bilemeyeceğim şeylerle dolu saatler, hayatın güzelliğinden, gençlikten sözeden doktorların yüzüne baktım, günlerce konuşmadım, sanki yeteneğimi yitirmiş gibi. Sonra bir gün Elfe geldi, konuşmaya başladım, beni başka bir ülkeye, bir 'dinlenme evi'ne yollayacaklarını söyledi, artık hiçbirşey istemediğimi söyledim, ölmek sandığı kadar acı birşey değildi, bütün bu görüntülerin sonuncusuydu o kadar, ama anlamadı.

Ölmek isteyen birini uzaklara göndermek ne tuhaf! Onlara söyleyemedim, yanımda kimse kalmadı-

ğını, bana tek birşey, bir günü daha sürdürmek, bir günü daha taşımak için birşey olduğunu söyleyecek kimsem olmadığını, bunu anlamalarını bekledim, onlarsa beni hiç tanımadığım insanların arasına, uzağa yolladılar. Haksızlık mı ediyorum yoksa, belki yapmaya çalıştıkları yalnızca ölmek istediğim bir odadan beni çıkarmaktı.

Bir sabah, çok kısa sürede vazgeçilmez bir alışkanlık haline gelen telefonu beklerken kapı çaldı, Nevit, çiçeklerle, kurabiyelerle, çöreklerle karşımdaydı. Çay içtik, müzik dinledik, bir kitap aldı, yere, yanına oturdum, aşklardan, çocukbahçelerinden, gökyüzünden sözeden bir şiiri okuduk, biraz arkasındaydım, saçlarım omuzlarına değiyordu, kokusunu duyuyordum, ince, sarı kazağını giymişti, ilk kez, o acımsı öpüşmeden sonra ilk kez böylesine yakındık birbirimize, çörek yiyip çay içiyor ve şiir okuyorduk ama soluk soluğa kalmıştım, yutkunup duruyordum, kalktım, odama gittim, orada öyle yanyana daha fazla oturamazdık, bütün bedenimi dalga dalga bir sıcaklık sarıyordu, yanaklarımın kızardığını hissettim, ıslandığımı, kimseyi böyle istememiştim, bunlar çok yeniy-

di benim için, orada, aynanın karşısında durdum, ne yapacağımı bilemiyordum, nasıl başlanacağını, o başlamıyordu, böyle sonsuza dek şiir okuyabilirmiş gibiydi, gömleğimin düğmelerini açtım, eteğimi çıkardım, içimdekileri attım, perdeleri kapadım, yüzüstü yatağa uzandım, beni böyle görmesini istiyordum, kıçımın yuvarlaklığını, belimdeki derin eğriyi... Orada öylece yattım, ne kadar zaman geçti bilmiyorum, sonunda sesini duydum, ses yaklaştı, aralık kapıyı itti, ona baktım, gelip yanıma oturdu, birşey söylemedi, ben de, saçlarıma dokundu önce, yüzümü okşadı, elini öptüm, sonra o işkence başladı, elinde ucu ışıklı bir ok varmış gibi bedenimde çizgiler çizdi, parmakları, çölde yavaşça gezinen bir yılan gibi girintilere iniyor, yükseltileri aşıyor, pürüzlere dokunuyordu, yalnızca parmaklarından onu, bütün bedenini, sıcaklığını hissediyordum, sırtımdaki derin çizgiyi geçiyor, belimden aşağı kayıp yeniden yükseliyor, dayanılmayacak kadar sıcak parmaklar, bazen ürperiyorum, sırtımdan ayaklarıma doğru bir kum fırtınası geçiyor, hareket etmiyorum, kımıldıyorum yalnızca, konuşmak yok, içerden müzik, uzakta takaların gürültülü motorları, kazağını çıkarıyor, diliyle dokunmaya başlıyor, ona dönüyorum, gözlerimi açmıyorum, çöl görüntüleri, yeşilyaprakormanı görüntüleri, düş görüntüleri, dizlerimden yukarı doğru ıslaklık yükseliyor, her yerime değiyor, dokunulmamış alanlara, karnıma dokununca titriyorum, rüzgar esiyor, kumlar havalanıyor, ama çok sıcak, kuruyan tenimi ıslatıyor, aşağı iniyor, saçlarından tutup yukarı çeki-

yorum, uzun uzun öpüşüyoruz, bu çölde, bu sıcakta paha biçilmez, bilinmez meyveler bulmuş gibi, tadıyoruz, sulu, doyulmaz meyveler yer gibi, güçlerimiz çatışıyor, bedenlerimiz birbirini itiyor, birbirini sıkıştırıyor, sarılıyor, ayrılıyor, omuzlarımı, boynumu, sırtımı, göğüslerimi ısırıyor, acıyor, sertleşiyoruz, bacaklarımdan çizgiler halinde akıyor su, benim suyum, bu tuhaf meyvenin suyu, o, incitmekten korkar gibi görünen parmaklar şimdi çılgınca canımı yakıyor, saçlarımız birbirimizin ağzına giriyor, kemeri açıyorum, çıkarıyorum, düğmelerini çözüyorum, saçlarımdan tutup yüzüme bakıyor, yatağın üstünde oturuyoruz, gözlerine bakıyorum, pantolonundan çıkan şeye kemeri sarıyorum, sıkıyorum, bağırana kadar sıkıyorum, göğüslerini öpüyorum, ısırıyorum, sesini duymak hoşuma gidiyor, gülüyor, eğilip kemerin dışında kalan yerleri öpmeye başlıyorum, beni kaldırıp kucağına alıyor, göğüslerim onunkilere değiyor, kemeri alıp boynuma sarıyor, içime giriyor, kayar gibi, bir erkekle böyle sevişebileceğimi, böylesine isteyebileceğimi, bütün utanmalardan, bütün geri çekilmelerden, sonunda nasıl olsa yatağın soğuk köşesine kaçmak isteyeceğini bilerek sıkılmaktan uzak, işte kimsenin bizi tanımadığı, görmediği, ikimizin de birbirimizden başka kimsesi olmayan bu çölde, bu ıssız adada herşey gerçek anlamını kazanıyor, sevmek ve acı vermek, dövüşmek ve sevişmek birarada, birbirini izleyen kısa anlar, gelgitler, hiç bitmesin istiyordum ama dayanamadık, haykırışlar, çılgınca yükselen soluk almalar, mırıltılar, inlemeler, başdönmeleri bit-

ti. Sonra uzun süre içimde kaldı, benden bir parça gibi, inanılmaz bir sıcaklıkta uyuduk, uyandığımızda "bu gece burada kalabilir miyim?" diye sordu. İlk kez gitmeyeceğini bilmek ne güzeldi. Akşam olmuştu, birlikte yemeğe gittik, deniz kıyısındaki eski bir meyhanede bana anlattığı bir sürü komik şeyle saatler geçti, sanki dinlemiyordum, ona bakmaktan kendimi alamıyordum, yeniden istiyordum, buradaydı, karşımda ve onu özlüyordum, eve dönüp yeniden sevişiktik, kurabiyelerin, çöreklerin, çay fincanlarının arasında başladık, yatakörtülerinin, yastıkların, ayıların, giysilerin her yana dağıldığı odada sürdürdük. Yıllar önce bir başkasıyla birlikte olmuştum, çok kısa, acıtan, gizlenmek istediğim bir sevişmeydi, bunca zamandır bedenime yalnızca kendim dokunmuştum, şimdi şaşkındım, yorgundum. Sabah uyandığımda bebek gibi bana sarılmış uyuyordu.

O sabah ve günboyu kentin, arabaların, insanların, yapıların üstünde uçuyordum sanki, kimseye görünmeden, yavaşça süzülerek, kocaman bir kuş gibi... Karnımda, bacaklarımın arasında onu hissediyordum, sıcak ve sürekli hareket halinde, hayır, üç harfli bir sözcük değildi içimdeki, gerçek bir sevgi sözcüğüydü, olmayan bir sözcük, hiç duymadığımız, hiç yazmadığımız birşey, o yüzden bir adı yoktu, o yüzden bambaşkaydı ya... Çıkıp göğüslerime, boynuma, dudaklarıma, gözlerime, saçlarıma sürünüyor, bacaklarıma iniyor, sonunda, karnımda, kendisine benzer bir yumuşaklıkta kalıyordu. O sıcaklığı duyuyordum, tıpkı geceki gibi, ağzımda, karnımda, içimde sanki

ucunda görünmez bir ateşle, bir ışıkla dokunan büyülü bir çubuktu.

O gün başkalarıyla konuştum, bir yerlere gittim, ne zamandır görmediğim insanlara rastladım, alışveriş yaptım, aynanın karşısında, renkli gömlekleri, bacaklarımı gösteren etekleri, kalçalarımı sıkan pantolonları, göğüslerimi belirginleştiren giysileri denedim, sonra ipek çamaşırlar seçtim, şeker pembesi ve siyah, soluk sarı ve krem, bu dokunuşu yumuşacık şeylerle beni sevmesini istiyordum. Mağazadaki kadın aldıklarımı gösterişli kutulara koyup eflatun kurdelelerle sararken bacaklarımın titrediğini hissettim.

Evet ona anlatmak istiyordum, sözcükleri artık hiç bulamayacağı yerlere saklamış biri olduğumu, yıllardır kendime sakladığım bütün o güzel sözcükleri sonunda unuttuğumu -söyleyecek kimse yoktu- şimdi onları, bunca yıldır durdukları yerden günışığına yeniden çıkartamadığımı söylemek isterdim. Ama böylesine anlamsız bir korkuyu anlatmak mümkün mü? En iyisi onun istediğini yapmaktı, ona dokunmak, onu sevmek, gülmek, taklitler yapmasını, filmlerden kareler oynamasını izlemek...

Elimde kocaman, neşeli kutularla mağazadan çıktığımda aklıma bunlar geldi, kalabalığın arasında yürüyordum, sözcükler mi, dedim kendi kendime, boşversene!

Ağaçların arasında, çiçeklerden bir bahçedeki eski şatoda, unutulmadığımızı göstermek için eğlenceler düzenlenirdi. Çoğu yaşlı hastalar bahçe sandalyelerine oturur, hiç duymadığım şarkılar çalan bir orkestra gelirdi. Şarkıları herkes birlikte söylerdi. Uzaktaki bir kentte ölmek istemiştim, burada, güllerden bir bahçede oturup, hiç ölmek istemeyen yaşlılarla birlikte, bilmediğim şarkıları söylemek tam bana göreydi doğrusu.

Cumartesi sabahları, belki birkaç yıl sonra aynı sabahlar mezarlarına çiçek getirecek konuklar gelirdi o yaşlı insanlara, ortalıkta çocuklar koşuşurdu, sonra düzenli yürüyüşler, kahvaltılar, duvarlara asılan karalamaları yaptığımız resim dersleri, kitaplıkta geçirilen zaman, birlikte televizyon izlenen gece-

ler, battaniyeler, terlikler, kalın sabahlıklar, yastıklar ve en kötüsü herşeyin erkenden bitmesi, sessizlik.

Onun için belki, şimdi gecelerin bitmediğine inanmaya çalışıyorum, ışıkları kapatmıyorum, müziği, televizyonu açık bırakıyorum. Sonunda onları yeniden ölmek istemediğime, yeniden içmeyeceğime inandırdım, her gün binlerce insan ölüyordu, bir yerlerde hiç durmadan ölülerin taşındığı savaşlar sürüyordu ama burada, beyazlar giymiş bu insanlar benim yeniden ölmemem için uğraşıp duruyorlardı. Bir keresinde Nevit, "neden herşeyi bu kadar önemsiyorsun?" diye sormuştu, "hepsi komik görüntüler işte".

Komik görüntüler öyle mi? Tüm yaşamımı belirleyen o birkaç resmi, aynanın önündeki çocukluğun cumartesilerini, yıllarını karanlık bir evde kimseyi görmeden geçiren yaşlı kadını, gazetelerin arkasına saklanan asık yüzlü adamı, yalnızca ölmeyi isteyecek kadar kimsesiz olduğum geceleri, bibloları paylaşamadıkları için birbirine inanılmaz şeyler söyleyen o iki kadını, hiç bitmeyen savaşları -iki insan arasındaki, iki sevgili arasındaki, iki arkadaş arasındaki, topluluklar arasındaki, anneyle kızı arasındaki- yaşamboyu süren sakatlıkları, neredeyse bütün dünyanın altını dolduran ölüleri düşündüğümde gülemiyorum.

Beni güldürebilen oydu. Taklitleriyle, anlattıklarıyla beni sürekli güldürebilen, yalnız olmadığımı

gösteren bir tek Nevit vardı. Hayatıma girdiği gibi çabuk kaybolup gitti, ama artık kimi unutulmuş saatlerden, deniz kenarlarından, nerede olduğunu unuttuğum bir bahçeden, yazlık sinemada yıllar önce gördüğüm bir filmden de resimler, gülümsediğim, mutluluk duyduğum resimler çıkartabiliyorum.

Vapur düdüklerinin bile sevinç işareti olduğu günler, o sevişmelerin kendini kaybedişi, bütün kötülüklere gülümsemenizi sağlayan şey -artık adı neyse- çok sürmedi. O günlerin birinde Elfe'yle buluştuk, kentin merkezindeki bir pastanede çay içiyorduk, "Nedenini bilmiyorum ama hep onu kaybetmekten korkuyorum" dedi. "Sonunda annemi kandırdım, bir dönem burada okuyabileceğim ama sonra ne olacak, Nevit bunları konuşmaktan, geleceğe ait kararlar vermekten hoşlanmıyor". Ona ne söylemeliydim, içimden herşeyi anlatmak geliyordu, burada, camlardan gelip geçenleri izlediğimiz bir pastar de tehlikeli bir oyun oynuyordum. "Eskisi gibi sık görüşemiyoruz, adadan döndüğümüzden beri sanki saklambaç oynuyoruz". Birden gülmek istedim, Elfe gözlerini

yummuş, duvara yaslanmış, sayıyor, Nevit'le biz aynı yere gizlenmişiz, bizi bulamıyor bir türlü. "Bazen beni artık görmek istemediğini bile düşünüyorum, ama buluştuğumuzda herşey çok iyi, hiç anlamıyorum."

Hiç anlamıyordu, kendi kendime acaba biliyor mu, diye düşündüm, hayır, elbette bilmiyordu, gözlerinden anlaşılırdı, böyle oyunlar oynayabilecek biri değildi o.

"Belki biraz kendi kendine kalmak ya da arkadaşlarıyla olmak istiyordur, bu kadar önemseme, hem bir konsere hazırlandığını söylememiş miydin?" Nevit'le ilk buluştuğumuzda Elfe'den hiç sözetmemiştik, şimdi Elfe'yle buluştuğumuzda yalnız ondan konuşuyorduk.

"Hiç yapmadığı şeyleri yapmaya başladı, anlamsız yalanlar söylüyor" dedi.

"Telefon edip bütün gün evde oturduğunu söylüyor oysa ben dışarda olduğunu biliyorum."

"Peki neden ona sormuyorsun?" dedim.

"Bilmiyorum, soramıyorum işte. Böyle şeyleri konuşmak istemiyorum, sanki birşeyi yaralayacakmışım gibi geliyor, nasıl davranacağını bilemiyorum." Uzaktan birisi el salladı, eski bir arkadaşı, kalkıp yanına gitti, ayakta konuşmaya başladılar, birden kendimi, bedenini incelerken buldum, benden güzel mi, kalçaları biraz daha dar, beli biraz daha ince, utandım. Orada, biraz ötemde bir arkadaşıyla konuşan bu sarışın kız benim tek dostumdu. Bütün bu yıllar boyunca benle konuşan, bana notlar yazan, saçmalıkla-

rıma, kimseyi ilgilendirmeyen sıkıntılarıma katlanan biriydi. Keşke burada başka bir konuşma yapsaydık, bana artık onu sevmediğini söyleseydi, eve döndüm, o gece çalan telefonu açmamaya karar verdim. Ama telefon çaldı, çaldı, çaldı ve açtım sonunda, Nevit'ti, buluştuğumuzu söyledim ama konuştuklarımızı anlatmadım. En iyisi yarın yüzyüze geldiğimizde konuşmaktı, buna bir son vermeliydik. Keşke gitseydi, o zaman belki de aylar sonra ona yazardık ya da döndüğünde söylerdik, araya zaman girmiş olurdu, uzaklık, birkaç günü gizleyip o gittikten sonra birlikte olduğumuzu söylerdik. Telefonda, ona ne düşündüğünü sormak istedim, bütün bu sevimliliklerin, şakaların, alayların örtüsünü kaldırıp bir kez olsun gerçekte ne düşündüğünü, yapamadım. Ertesi gün buluşmaya karar verdik.

Ama ertesi gün onu göremeyeceğimi anladım. Bu konuşmayı yapamazdım çünkü o zaman herşeyin biteceğini biliyordum. Bir kağıda birşeyler yazdım, göreceği bir yere bırakıp çıktım. Döndüğümde onun yazdıklarını buldum: *"Sevgili çocuk, bütün gün burada oturdum, ilk kez tek başıma, sen yokken, hep sözünü ettiğin sesleri dinledim, çatıda dolaşan kuşların sesi, satıcıların sesi, merdivenlerden inen birilerinin sesi, ama fareler yoktu, bence boşuna korkuyorsun, o senin yalnızlığının tıkırtısı olmalı. Kitapları karıştırdım, sendeki bütün şiirler çok hüzünlü. Ne zamandır kendi odamda bile böyle bütün gün tek başıma, hiçbirşey için acele etmeden oturmadığımı fark ettim. Seni çok seviyorum ama sanırım kendimi sevmiyorum artık, nedenini anlayabilirsin. Ne zamandır piyanonun kapağını bile açmadım, bazen geceleri birkaç nota çalıyorum. Yaz bitti, yaz biterken karşılaştık değil mi,*

ben bu kışı sevmedim, renkli kazaklarımı giyip kartopu oynadığım eski kışları istiyorum."

Aslında kış da bitiyordu, soğuk, çamurlu mart günleriydi. Sonra çalışmalar başladı, mayıs'ta bir konser verecekti, kimi sabahlar uğruyor, aceleyle bir bardak çay içiyor, gidiyordu, geceleri de evde piyanonun başındaydı. Artık sonsuz saatler yoktu, Elfe sık sık ona gidiyordu, birlikte çıkmak için arıyordu, provalardan kalan tüm zamanı istiyordu. Son konuşmamızdan sonra bunları yapması gerektiğini düşünmüş olmalıydı. Benim günlerimse Nevit'in telefonlarıyla bölünüyordu. "Birazdan sende olacağım" diyordu. Birkaç saat evin içinde huzursuz dolaşıyordum, yeniden arıyordu, "işimiz uzadı ama mutlaka uğrayacağım." Yine saatler geçiyordu, bazen yemek hazırlıyordum, sonra tek başıma oturup çatalla oynuyordum, ertesi gün arayıp özür diliyordu, Elfe çıkışta gelip onu almıştı, birşey söyleyememişti, eve döndüğünde çok geç olmuştu...

Bizi sarmalayan o ışık hüzmesinin, o pırıltının çekip gitmesi, bu beklenmedik düşüş tuhaf işaretlerle başlamıştı. Önce bardağın kırık kenarıyla dudağını kesmesi, sonra ayağını burkması, böyle sayısız küçük kaza üstüste geliyordu. Saklambaç sürüyordu, ama bu kez duvara başını dayayıp gözlerini kapatan bendim. Sürekli tedirgin, telefonun başında beklediğim saatler, elimde sigara evin içinde gidip geldiğim, kapının çalmasını istediğim günler... Yine hastanedeki gibi, resim çizmeye başlamıştım, renkleri bulmak, bir desen oluşturmak, rastlantısal çizgileri izle-

mek zamanın geçmesini sağlıyordu. Derken Nevit geliyordu, elinde pastalar, çiçekler, mutluluktan uçuyordum, herşeyi unutuyordum, alacakaranlığın çöktüğü ve artık beklentinin azaldığı o umutsuz saatleri, belki gelir diye evden kıpırdamadığım sıkıntı günlerini unutuyordum, ona sarıldığımda, sımsıkı tuttuğumda artık güzellik vardı yalnızca, kısa anlara sıkışmış bile olsa öylesine bulunmaz, öylesine değerliydi ki...

Şimdi düşünüyorum da o günlerde herhalde hepimiz kendimizi mutlu sanıyorduk. Oysa ben hayatımda yaşadığım bu en çabuk geçen, en güzel saatler için çarpıntılarla dolu, tedirgin başka saatler geçiriyordum, günler... Elfe kalabalıklara onla birlikte katılıyordu ama o da kuşkuluydu. Nevit her ikimizi de seviyordu ama gerçekte inanılmaz bir bölünme yaşıyordu. "Sanki içim paramparça" demişti bir keresinde.

Bir akşam Elfe aradı, okula gidiyordu, yine annesiyle didişiyordu, ben neler yapıyordum, evet, gelecek dönem gidecekti, kağıtlar hazırlanmıştı bile. Sonra birdenbire, "bir akşam Nevit'le sana gelmek istiyoruz" dedi. "Buraya mı?" dedim, tabii ne diyeceğimi bilemediğim için. "Ne zaman?" O sabah Nevit'i görmüştüm, aceleyle kapıdan uğramış, bir kahve içip gitmişti. Belki de haberi yoktu, elbette yoktu, böyle bir budalalık yapamazdı herhalde, bunu Elfe çıkarmış olmalıydı. Aklımdan neler geçmiyordu, ama konuşmayı sürdürmek zorundaydım, sonunda en kestirme yolu seçtim. "Birlikte yemek yesek" dedim, "ne zamandır kimseyle dışarı çıkmıyorum."

Bu kentte yaşayanlar mart'ın nasıl bir an önce geçmesi istenen, soğuk, çamurlu, karanlık bir ay olduğunu iyi bilirler. O mart bitmek bilmedi. Birkaç günlüğüne bile olsa Nevit'le yalnız kalmalıydık, kimsenin bize ulaşamayacağı, kimseden gizlenmeyeceğimiz bir yerlere gitmek istiyordum. Görmek istediği neresi vardı acaba? Kanguruya benzeyen uzak adalar mı, bir zamanlar –tıpkı şimdiki gibi– genç insanların yüreklerini söktükleri tapınaklar mı? Ben, ışıltılı gökdelenlerin, büyük otellerin ardında tek katlı, döküntü barakaların olmadığı bir yere gitmek istiyordum, zenginliğin ya da yoksulluğun ülkesine, ikisini birarada görmeye dayanamıyordum. Bir otelde birkaç gün yalnız kalacaktık, belki o zaman düşündüklerimi, kendi kendime bile soramadıklarımı söyleyebi-

lirdim. Öylesine bir aşk öyküsü müydü bizimki de, bir kadınla bir erkeğin öyküsü, bitecek ve birisi -bizimkinde erkek- ötekine mi dönecekti? Bunları düşünüyordum ama Elfe üçümüzü biraraya getirmek istemişti, belki de öylesine bir buluşmaydı. Yoksa karşı karşıya geldiğimizde yüzlerimizi mi görmek istemişti, herşeyi başından beri biliyorum diyebilir miydi, hem de bir yemekte, başkalarının içinde, alçaklığımızı yüzümüze vurabilir miydi? Nevit'i aradım, "bundan söz etmişti ama geçiştirdim" dedi. Sesinden birşeyler gizlediğini anlıyordum, uzak ülkelerden sözetmedi.

Daha önce hiç aşık olmamıştım ki, bilmiyordum, kitaplardan, filmlerden öğrenilen bir hayat nereye kadar ayrıntıları tanımlayabilir? O gece kendimi aldatılmış hissediyordum, ne aptallık, Elfe'den neler gizliyorsa benden de gizliyordu tabii, bense kendimce nedenler bulmuştum, Elfe'yi üzmek istemiyor, onun gitmesini bekliyor, diyordum. O gece bana herşeyi söylemediği için kızgındım, yeniden arasaydım, ona düşündüklerimi söyleseydim, "hani o ikimizin de kendine ait bir çalı parçası bulamayacağı, kimsenin bizi tanımadığı yere gidelim mi artık?" deseydim belki farklı olurdu. Birinin onu zorlaması gerekiyordu. O, herşeye gülmek istiyordu, herkesin gülmesini istiyordu, birinin üzülmesi, birinin gitmesi, hayatındaki güzel görüntülerden birinin bile eksilmesi dayanamayacağı birşeydi. Herşey bir biçimde sürüp gitmeliydi, hepimiz onu sevmeliydik, annesi, babası, Elfe, ben, arkadaşları, piyanosu hep yanında olmalıydı,

o prensti. Ama o gece bütün bunları anlamıyordum, kendimi o an'a kaptırmıştım, ona öylesine yakından bakıyordum ki, biraz olsun uzaktan göremiyordum. Şimdi bile en çok ayrıntılar var, gözler, dudakların kıvrımı, bedeninin parçaları, yumuşak parmaklar, uzun bacaklar, sevişirken üstüne oturduğum dizler. Şu fotoğraflar işte. Keşke herşey istediği gibi olabilseydi.

Tam da o günlerde artık bittiğini anlamış gibi fotoğraflarını çekmeye başladım. Yatakta, duvarın önünde, yerde otururken, kapıdan tam çıkarken, kapıdan çıkarken, çıkarken...

İşte burada, kırmızı atkısını sarmış, kahverengili, yeşilli kalın paltosunun içinde olduğundan daha iri yarı görünüyor, elinde kocaman eldivenler, bir tutam saç gözünden aşağı düşüyor, bu yeni hastalığımdan, elimdeki makineden sıkılmış yüzüyle, elini, "elveda" diyen krallar gibi kaldırmış...

Yine öyle fotoğraflarını çektiğim bir gün, "Neden öyle bakıyorsun bana?" diye sordu. Nasıl bakıyordum ki, bu kez söyleyeceğim şey çok önemliydi, söylemeliydim. "Bu akşam yemek yiyelim mi birlikte?" dedim, bir kutlama mı, belki de, ışıkların yandığı, her-

kesin size iyi davrandığı o pahalı lokantalardan birine gitmek istiyordum, şaraplar açılmalıydı, orada söylemek istiyordum, burada, az sonra karanlık çökecekti, ne diyeceğimi hiç bilemeyecektim, bir çocuğum olacaktı, böyle şeyler nasıl söylenir, sözcükler vardı ama nasıl, "senin çocuğunu...", "senden...", "bir çocuğumuz...", böyle olmayacaktı, sonunda söyledim, durup dururken, o birşeyler anlatıyordu, dinlemiyordum, en basit biçimiyle, şaşkın yüzüme baktı, sonra bana sarıldı, uzun süre ne düşündüğünü bilemedim, hiçbirşey söylemiyordu, "hadi yemeğe gidelim" dedi sonunda. Herhalde oğlan olsa ona benzerdi, onun küçüğü, hep yanımda kalacak –ne yanılgı– bir başka Nevit. Benle uyuyacak, benle büyüyecek, yıllar boyu bensiz yaşayamayacak bir çocuk. "Ne yapacaksın?" diye sordu. Ben karar verecektim, tek başıma, bir çocuğun doğmasına ya da ölmesine, o, hep yaptığı gibi bu acıdan uzak kalmak isteyecekti. Çok içtim o gece, beni eve bırakırken, "Ne dersin?" dedim, "hani bir gün, bir yerlere gitmekten sözetmiştin. Birkaç günlüğüne ayrılabilir misin? Nereye istersen..." Gelmeyeceğini biliyordum, yine çalışmalardan, konserden sözedecekti, birşeyler mırıldandı önce, sonra bir sokak lambasının altında beni durdurdu, kendine çevirdi, "Sen biletleri al, gelecek haftasonu gidelim" dedi. Onu öptüm, öptüm, sokağın ortasında onu sevdiğimi haykırmaya başladım, beni eve getirdi, yatmama yardım etti, başım dönüyordu, herşey dönüyordu, onu bırakmak istemiyordum ama çok geç olmuştu, kimbilir Elfe kaç kez aramıştı, annesi merak etmiş olmalıydı,

gitmesi gerekiyordu, "yalnızca bir gece bana sarılıp uyudun, biliyor musun?" dedim, gömleğimi çekip yavaşça karnımı öptü, gittiğini duymadım bile.

Neden yalan söylemeli, karnımda bir öpücükle uyuduğum o geceden sonra günlerce pembe hayaller kurdum. Elfe'den ayrılacaktı, birlikte olacaktık, belki başka bir ülkede... Burada yaşamaya katlanamazsak... Beni buraya bağlayan ne vardı ki... Sokaklarda kara yüzlü, üstleri paramparça küçük çocuklar dolaşıyordu, insanlar arabalardan indirilip duvarlara dayanıyordu –yalnız burada mı?– televizyonda çocukken de gördüğüm o şişman adam vardı yine, her akşam yine yıllar öncekilere benzer şeyler söylüyordu, ama onun görüntüsü, öldürülen insanların fotoğraflarıyla bölünüyordu. Evet gidebilirdik, bütün bu acılardan kaçabileceğimiz bir yerde yeniden başlayabilecek kadar param vardı. Bir evde onun piyanosunu dinleyecektim, çocuk bütün bunlardan, yoksulluktan,

cinayetlerden, kan görüntülerinden, şişman adamdan uzakta doğacaktı. Giysilerinden, başka çocuklarla yaşadığı küçük sorunlardan, bizim onu sevip sevmediğimizden başka birşeyle ilgilenmeyecekti. Aynanın önünde giyinirken onla kavga etmeyecektim, ne yaparsa yapsın tek kötü söz söylemeyecektim, incitmeyecektim, birini incitmeyi öğrenemeyecekti, sözcüklerini hiçbir yere saklamayacaktım, çocuklar için kurulmuş hayal ülkelerinde dolaşacaktık, kentlerin içinde bile uzak ülkelerden getirilmiş hayvanların olduğu dev parklar vardı, oralarda yürüyecektik, ışıkların hep yandığı, renkli yazıların parladığı sokaklarda dolaşacak, ona, hayatın ayrıntılarının, sayısız saçmalığın ismini öğretecektik, arabaları sorduğunda ütü, bir ağaç gösterdiğinde lamba, kalemi sorduğunda koltuk diyecektik. Belki şiiri severdi, belki o da piyano çalacaktı, belki bir gün bu anlattıklarımı, ona çok uzak ve puslu gelecek bu öyküyü merakla dinlerdi, belki bir gün bu ülkeye gelirdik, birlikte, artık büyüdüğünde, yaşadığımız yerleri, martıları, prensesin saklandığı denizdeki kuleyi gösterirdik.

Diyorum ya, hayalle gerçeği birbirine karıştırıyorum. İnsanların teknelere binip balinaları görmeye gittikleri okyanus kıyısındaki bir kasabaya gitmek için bilet aldım. Bir akşam Elfe aradı, "anlaşılan yemeğe çıkacağımız yok, en iyisi sana uğramak, çok yakındayım" dedi. Geldi, denize bakıp birşeyler içtik, "Sana birşey söyleyeceğim, sıkı dur!" dedi. Üstümden bir dalga geçti. "Yaz sonu evleniyoruz." Daha büyük bir dalga geçti. "Yaz sonu mu?" dedim. "Sonra da bir-

likte gidiyoruz" dedi. Kalkıp müziği değiştirdim, ellerimin titremesini engelleyemiyordum, artık umurumda da değildi. "Bu kadar erken evleneceğimi hiç düşünmezdin değil mi?" diye sordu. "Ben de öyle." O durmadan konuşuyordu, ben neler söyledim, bu inanılmaz konuşmayı nasıl sürdürdüm, hiç bilmiyorum.

"Geceyarısını geçiyor, soğuk, burası hep yağmurlu ve soğuk zaten, çevresi piramit kuleli gökdelenler ve eski binalarla dolu bir sokakta oturuyoruz, Bela Bartok'un oturduğu apartmanda, Nevit'in bundan kendine bir pay çıkardığını tahmin edersin herhalde, gökyüzünü görebilmek için pencereden başını çıkartman gerekiyor, küçücük bir ev, şimdi sana salondan yazıyorum, salon dediğim senin odan kadar bir yer, bir de küçük yatakodamız var, okulu sorma, felaket, çalışıp duruyorum, neyse ki çok uzak değil çünkü bu tuhaf kentte bir yerden bir yere gitmek ölüm. Şimdiden özledim oraları, seni de... Biraz kırgındım ama geçti, ne nikaha geldin ne de uğurlamaya, kocaman beyaz çiçeklerle dolu sepet çok hoştu, not da... 'Siz çiçekleri aldığınızda ben başka bir yerde olacağım. Ben döndü-

ğümde de siz. Görüşemedik. Ama bensiz de çok mutlu olacağınıza eminim. Sevgiler.' *Tam senlik, neyse belki buraya gelirsin, ilk fırsatta benim de geleceğim belli oldu, şimdiden sıkıldım. Senle konuşmayı, eski okul günlerini özlediğimi fark ediyorum şimdi yazarken, sana yazdığım notları, seninkileri hatırlıyor musun, ne zamandır konuşmuyoruz, sen döndükten sonra kaç kez görüşebildik ki zaten? Nevit'i görmelisin, çirkin bir çingene gibi, kafasında kocaman bir şapka, ayağında çizmeler, saçı sakalı birbirine karışmış dolanıyor ortalıkta. Ona sorarsan asla iyi bir piyanist olamayacak, okuldakileri gördükçe çıldırıyor, geceleri elinde bir kitap, somurtup oturuyor, gündüzleri de derse gidiyor, ben okuldan eve koşuyorum, o sokaklarda dolaşıyor, kent onun için bir sürü ilginç ayrıntıyla dolu, benim içinse tam bir karmaşa, daha ana yolları bile öğrenemedim. Şimdi buraya geldi, kime yazdığımı sordu, selam yolluyor."*

Siz hiç kendini öldürmüş biriyle birlikte oldunuz mu? Şimdi onu anlayabiliyorum, beni ne kadar severse sevsin sonunda Elfe'yi seçeceği başından belli değil miydi? Bizim gibi birbirine benzeyen, bizim gibi hayatın yalnızca kaçamaklarını yaşamak isteyen zayıf insanlar asla birlikte olamaz. Çılgınca tutkumla onun sakin, bir gülümseyiş gibi kurulmuş yaşamını yokedecektim, bunu anlıyordu, mutsuz bir çocuğun büyümüş hali, kendini öldürmek isteyen biri, sürekli içkilerin yanılsamasıyla varolabilen biri, uzak hastanelerde kalmış, kimsesi olmayan, annesini bile unutmuş, en sevdiği dostunu ölümcül bir yalanla aldatan biri...

Evet şimdi bütün bunları anlayabiliyorum ama o zaman müthiş bir acı duyuyordum, onu da kendimi

de öldürmek istiyordum, hayatında bir yağmur damlası kadar bile yerim yok, diyordum kendi kendime, hıçkırarak ağlıyordum. Karnıma bir ağrı saplanıyordu, herşeyi boşverip bu çocuğu doğurmalı mıydım yoksa, belki de Elfe yalan söylemişti, kendi kendine kurmuştu bu evlilik masalını... Ama o yalan söylemezdi, bizdik o, hayata tutunamayan, bütün gerçekliklerden, görüntülerin sahiciliğinden korkup kaçan, yanılsamalara, düşlere, hayallere, yalanlara, yitip gitmiş günlerin anılarına sığınan... Bir hafta sonrasına aldığım biletlere baktım, orada, uzakta, bir uçakla ulaşabileceğimiz bir yerde kurduğum ama asla yaşayamayacağım şeyler vardı, ilk kez, bütün bunlardan sonra ilk kez biriyle konuşmak istiyordum, birine anlatmak, soluk alamıyordum ama kimse yoktu. Rasgele telefon numaraları çeviriyordum, karşıma, sinirli, sert erkek sesleri, hep aynı aptal sözcüğü yineleyip duran, giderek, telefonun öteki ucundakini çok merak ediyormuş gibi bağıran kadınlar çıkıyordu, belki bir rastlantı beni uzaklardan, unuttuğum birinin sesine ulaştırırdı.

"Benim!" dedi. Akşamdı. Işığı kapadım. *"Tanıdım"* dedim gülerek, *"merak ettim"* dedi, günlerdir konuşmamıştık, yere oturdum, buraya geldiği ve sonra beni aradığı o ilk günkü gibi, pencereye baktım, o gemi durmuyordu tabii, evlerin ışıkları yanıyordu, *"nasılsın?"* dedi, *"iyiyim"*, sözcükleri unuttuğumda ölmek isterdim, sözcükleri unuttuğumda ağlamak isterdim, gözlerimden yaşlar akıyordu, *"doktora gittin mi?"*, bunu sormak için aradığını biliyorum, herşeyi biliyorum, sana hiç yakışmıyor, ama kızmıyorum, *"merak etme ondan kurtuluyorum"*, bir kadın ütü yapıyor, birileri televizyon seyrediyor, *"ne zaman? Güvendiğin biri mi?"* güvendiği biri insanın çocuğunu öldürür mü sevgili Nevit? *"Evet, merak etme"*, yine sessizliklerle dolu bir konuşma, *"ben de geleceğim"*, hayır, gelmeye-

ceksin, sen artık hiçbir yere gelmeyeceksin, seni istemediğin görüntülere bulaştırmayacağım, ben o görüntüleri tanıyorum, *"seni özledim"* diyor sonra, yaşlar akıyor, *"neden konuşmuyorsun?"*, tek istediğim konuşmak aslında, gülmek, bu anları tıpkı senin yaptığın gibi geçiştirmek, *"Elfe senle konuşmuş,"* en iyisi bunlardan sözetmemek, *"konser için hazır mısın, çok az kaldı"* diyorum. Bir telefonda birbirimize ne çok şey anlatmıştık, asıl söyleyeceklerimizi hiç söylemeden birbirimizi anlamıştık, şimdi yine öyle, birbirimizi anlıyoruz, *"çok çalışıyorum, iyi olacak"* diyor, elbette iyi olacak, birlikte aldığımız bordo ceketini giyeceksin, yine beyaz kazağını, herkes seni beğenecek, alkışlayacak, bütün kızların gözü sende olacak, *"gelecek misin?"* diyor, *"elbette geleceğim"* diyorum, hâlâ ağlıyorum, ağladığımı anlamıyor, *"beni görmek istemiyor musun?"* diyor, seni görmek istiyorum, görmek istediğim tek sen varsın, seni ne çok sevdiğimi hiç bilmiyorsun, *"hayır"* diyorum, sesim boğuk çıkıyor, telefonu kapıyorum, yeniden aramıyor, kucağımda telefonla karanlıkta hıçkırarak oturuyorum yerde, yeniden çalmıyor.

Yalnızlık en büyük acıları bile derinleştirmeye, yeniden biçimlendirmeye yarayabilir. Bazen.

Birilerine yaşamımızı anlatmak, başkalarınınkiyle ilişkiler kurmak, yeryüzü örtüsünün bir yerine yerleştirmek hiç de kolay değilmiş. Bunu, yazmaya başlayınca anlıyorum, benimki gibi birkaç sözcüğe indirgenebilecek bir yaşamı bile...

Kendimizi herkese başka türlü sunuyoruz, büyük, anlaşılmaz parçalanmalarımız, kimsenin, en yakınımızdakinin bile bilmediği bulanık düş resimleriyle belirip yiten iç görüntülerimiz, yalanlar, küçük oyunlar ve içinden çıkılmaz, karmaşık sözdizimleri var. Sonra zaman. Zamanın insanlarda, olaylarda, mekanda ve eşyada oluşturduğu farklılıklar, kendi bilincimizde uyanan ve gerçekliği bir öncekinden ayırdedilemeyen düşünceler... Her an yeni biçimler alan,

değişen değerler, yeniden keşfedilen bağlantılar, anılar, hiçbir anlam kazanmayan rastlantılar, asla birleşemeyecek puslu görünümler...

O günlerin birinde, bir öğledensonra uyandığımda hareket edemiyordum, duvarları eski, soğuk bir odada, "Sizi almaya kimse gelmeyecek mi?" diye sordu kadın. Kimse almaya gelmeyecekti ama böyle çabuk konuşamıyordum,
"k i m s e a l m a y a g e l m e y e c e k" dedim, dilim dolanıyordu, artık yalnızdım.

İçime soktukları tuhaf, soğuk bir aletle, dünyanın en yumuşak canlısına dokundukları, onu parçaladıkları, sonra parça parça içimden çıkardıkları gün şimdi sanki çok yıllar öncede kalmış gibi... Yine de ne zaman düşünsem, ya da herhangi bir sabah kalktığımda, buna izin verdiğim için kendimden nefret ediyorum, karnımda bir burkulma, bir kasılma oluyor. Hep böyle değil miyiz, alabildiğine uzanan dokunulmamış kar örtüsünün üstünde aldırışsızca koşup bozmuyor muyuz?

Topluluklara katılmayı denedim tabii, başkalarıyla olmak hücreleri yenileştirebilirdi -yaygın bir inanış. Karanlık bir odada onun gözlerini, dudaklarını, kirpiklerini, yüzünü, ellerini büyüttüğüm günlerde -fotoğraf kağıdında yavaş yavaş beliren desenler, bırakırsam kısa bir belirginlik anından sonra gitgide kararıyor, başlangıçtan yokoluşa doğru, o karanlık odada- bu evden, bu fotoğraflardan, bu ürkütücü ayrıntılardan kaçmaya da çalıştım, benim yaşımdakile-

rin bu kentte gittiği yerlere gittim ben de. Yüzyıllar öncesinden kalan dev yapılarda dans ediyorlardı, neredeyse yıkılacak dev bir kilisede birden ışıklar yanıyor, dev havariler yanıyor, öbek öbek biraraya getirilmiş uzun, beyaz mumlar yanıyor, bu gece uyumak istemiyorum, o eski, ürpertici ilahi yükseliyor, yıkık dökük duvarlarda, sütunlarda, nişlerde yankılanıyor, kırılmış, silinmiş taş döşemenin üstünde kollarımı açıp dönüyorum, başımı yukarı kaldırıyorum, o resimlere bakıyorum, çatlaklar gökyüzünde yürüyen bu dev tasvirleri birbirinden koparıyor, bu ilahinin, bu ışıkların, bu resimlerin içinde, gökyüzü gibi yüksek tavanların altında birden ayaklarımı sapasağlam bastığımı sandığım yer dönüyor, anlamsız yüzlü insan desenleriyle birlikte uçuyorum, bu desenlerin içinde benim yerim var mı, onlardan biri miyim, çatlakları, kopuşları,geçiyorum, elimle dokunmaya çalışıyorum onlara, boşluğu çizebiliyorum ancak, renkli ışıklar dönmeye başlıyor duvarlarda, insan yüzlerinde, bir şövalyenin, bir uzaylının, bir gladyatörün, Elvis Presley'in, Lejyon askerlerinin, bir Osmanlı Paşasının yüzünde, yeşil, mor, kırmızı, sarı, ışıklar yanıyor, bir punk, bir kolejli, bir Marylin geçiyor, renkli gözlerdeki şeytansı parıltıyı görebiliyorum, kalabalığın içindeki beyaz ayrıntılarda neon etkisi, dev bir meleğin kanatlarına çarpıyorum, giysilerime yaldızlar bulaşıyor, ellerim, yüzüm, saçlarım yaldız oluyor, kime dokunsam yaldız izleri, dokunmuyorum, benim için bırakılmış ince boşluklardan geçiyorum, bu eski yapının dehlizlerini bulmaya çalışıyorum, dehlizler

bir yere çıkar mı, bizi olmak istemediğimiz yerden alıp başka dünyalara götürür mü, burada da onu aradığımı anlıyorum yine, içimden parça parça çıkarıp attığım o değil miydi, böyle herşey dönerken, herşey böyle yanarken, bu korkunç ilahi duvarlara çarpıp yankılanırken, burada, bunca insan arasında onu arıyorum, kimse ona benzemiyor, herşeyin renklerle, ışıklarla, boyalarla, insanları değiştiren giysilerle bir karnavala, maskeli baloya, hayatın çılgın parodisine dönüştüğü bu yerde neden böylesi bir acıyla dolduğumu bunca insandan hangisine sorabilirim? Günah odalarına bakıyorum, kimse yok, beni dinleyecek kimse yok, insanlar ellerini havaya kaldırıp bağırıyor, davullar çalıyor, ışıklar deli gibi dönmeye, yanıp sönmeye başlıyor, geriye bakmamaya söz verdim ama sözümü tutmuyorum, aynı yoldan geriye gidiyorum, elimi duvarlara sürüp yaldız izleri bırakıyorum, sanki biri beni izlermiş gibi, kimse kimseyi izlemiyor, o da beni izlemiyor, benim çoktan kaybolduğumu biliyor.

Dar sokaklardan geçip evime geliyorum, kaybolmadığıma, buraya ait olduğuma beni inandıran küçük ayrıntılarla dolu evime. Sabah ışığı yavaş yavaş açılıyor.

Ben bu oyunu sevmemiştim, hem de kış biterken ve bütün kış çok üşümüşken. Oyunları hiç sevmiyorum. Oyunların hep kuralları var, oyunların olduğu her yerde, bir kadınla bir erkek arasında hep çatışmalar, uzayan sıkıntılar, yoketmeler var. Bütün oyunlar birinin kazanması için kurulmuş, ben artık bu oyunlardan korkuyorum, ne olursa olsun birinin kaybedeceğini biliyorum.

İnsanların balinaların peşinde dolaştığı ülkeye tek başıma gittim, törenden hemen önce, kimseye haber vermeden. Kıyıda yürüdüm, geceleri yanıp sönen fenerin ışığına, yıldız kümelerine baktım, ağladım, birileriyle konuştum, birileriyle içtim, birileriyle seviştim.

Fotoğrafları, duvarlara yapıştırdığım dev ayrıntı-

larını geride bırakmıştım ama benle birlikteydi, hayır, kızmıyordum, ona nasıl kızılabilir ki! Onun gülen, şakalar yapan, herkesle, herşeyle alay eden, dünyayı elinde tutar gibi görünen kabuğuna dokunduğum ilk gün, bunun ardında ne var diye düşünmüştüm. Onu kaldıracaktım ve altında bütün dünyanın peşine düştüğü şeye, çoktan yitirdiğimiz şeye – orada çok yakınımda duruyordu işte – yıpranmamış, yılların tozlu rüzgarına karşı kalın zırhın içinde korunmuş olan şeye ulaşacaktım. Ama onun içinde, beni çocuksu saflığa ulaştıracak bu yolculuğa başlayınca yeni yeni katmanlarla karşılaştım, henüz onun başkalarındaki, bendeki fotoğrafının gitgide çoğalan bir görüntüye dönüşüp, tümüyle içinden çıkılmaz bir biçim kazanacağını bilmiyordum.

Herşey bir masaya yayılmış, parçalanmış fotoğraflardan başkalarına bir anlatım sağlayacak görüntüler – kızla oğlan birbirlerine sarılmış, arkadan tren geçiyor – kurgular yaratmaya, bir bütün oluşturmaya benziyor, bir göz, parçalanmış ışık, eller... Böyle sayısız ayrıntıyı biraraya getirmek, şu eşsiz bulmacayı çözmek. Ama her keresinde ayrı birşey çıkıyor ve doğrusu hiç bilinemiyor.

"Sevgili Elfe, artık asla dost olamayacağımızı, bütün bunları okuduktan sonra benle karşılaşmak bile istemeyeceğini bilsem de, eski günlerin, birbirimize sarılarak uyuduğumuz gecelerin, ikimizin de kocaman birer kadın olmadığımız zamanların – olduk mu sahiden? – anısına böyle seslenmek istiyorum.

O günlerin birinde, bir kış sabahı, sonraları tümüyle unuttuğum, – sana anlatmış mıydım acaba? – birşey görmüştüm, nedense son günlerde hep aynı görüntü var düşlerimde. Kentin eski beyaż vapurlarından biri iskeleye yanaşıyor, bir anda, sabahın o erken saatinde yüzlerce insan vapurdan boşalıyor, girişte durmuş onlara bakıyorum, koyu renk giysili, üşüyen, aceleci insanlar... Birbirlerini çiğneyecek gibi çıkışa koşuyorlar, bekleme salonunu dolduruyorlar, hepsi-

nin eli havada, ellerinde kimlikleri var, kapılarda duran polislerin yanından geçerken onlara gösteriyorlar, neredeyse birbirine yapışmış insanlar, koyu renk bir kütle, kapılardan çıktıkça sanki bir makine bu kalabalıktan, bu dalgalanan kütleden tek tek oyuncaklar kesiyor. Ne tuhaf bir görüntü. Yüzlerine bakıyorum, sıradan birşey onlar için, yalnızca acele ediyorlar, işlerine, okullarına yetişmek için...

Çok zaman geçti, artık böyle görüntüler yok ama her nedense, aradığım, bulamadığım binlerce görüntünün yerine çoktan unuttuğum bu tuhaf resim nereden çıktıysa çıktı, beni buldu.

Benden nefret ettiğini, bana acıdığını biliyorum, hâlâ aynı evdeyim, duvarda hâlâ onun fotoğrafları... Nevit; bu tuhaf isim bedenime, bilincime, damarlarıma yazılı sanki. Gitgide uzaklaşırım sanmıştım, gitgide yakınlaşıyorum. Ne zamandır hiç görmediğim halde her geçen gün, söylediklerini, bakışlarını, ellerini yeniden hatırlıyorum. Her keresinde parçaları dağıtıp yeniden başlıyorum, boşlukları doldurduğumda yine aynı resim çıkıyor.

Sabahları yürüyorum, deniz kıyısında, bu, çoktan yitirilmiş kentin, bitmiş bir oyundan arta kalan dekorlar gibi oraya buraya bırakılmış, yığılmış kalıntıları arasında. İnsan yürüyerek bir yere varamaz, kendinden uzaklaşamaz tabii ama bu değişen kentin görünümleri, bilinçsizce, sürüklenir gibi gittiğim bütün tanıdık yerler, kaçmaya, unutmaya çalıştığım görüntüleri çağrıştırıyor:

küçük eşyalarla dolu bir odada, yağmur sularının aktığı, geçitlerle, merdivenlerle inilen eski, parketaşı sokaklarda

bir bahçede, ağaçların arasına gizlenmiş sessiz yazevinde

pek çok fotoğrafta, şarkıda, dokunduğu sayısız ayrıntıda, onla yaşanmış günlerin gömleklerinde, kazaklarında, belirgin nesneleri olan ya da hiçbirşeysiz anılarda, düşlerde hep o var. Artık kaçmıyorum, onlarla yaşıyorum ben de. Bu da benim gerçekle yüzleşme tarzım.

Sen olsaydın yapmazdın, biliyorum. Ama herkes senin gibi her zaman sahici olanı, yaşamını küçük mutluluklarla dolduracak, ölümün görüntülerinden kendini uzaklaştıracak, sonradan yürekte yerleşip kalan o saplanmaları duymayacağı bir yaşamı önceden kurgulayamıyor. Belki bir gün, suskunlukların, tutsak edilmiş düşlerin kişiyi nasıl böyle dönülmez sınırlara sürüklediğini anlarsın.

Bunları okuduktan sonra Nevit'e sözetmeyeceğini biliyorum. Senin için herşey okul günlerindeki gibi önceden çizilmiş çizgide gitmeli. En iyisi de bu. Çok uykusu gelip de uyuyamayan insanlar gibi, bilincin an an solmasını, sislenmesini izliyorum, bu hoşuma gidiyor, sislerin arasında sonuna dek gidilemeyen o tuhaf görüntülerin, seslerin arasında hep birşeyi yakalıyorum da sanki, kayıp gidiyor avcumdan, geceler de böyle geçiyor, merak ediyorsan.

Artık bana, yazmadığım için söylenmekten vaz-

geç, sen hiç bu kadar uzun mektup gördün mü? Giderek seyrekleşen telefonların da çalmayacak bundan sonra, en iyisi, aramızdaki bu son bağın, denizleri, ülkeleri, evleri, sokakları aşıp gelen bu görünmez bağın da kesilmesi... Televizyonu açıyorum, biri silahını çekiyor, biri topa vuruyor, kayan bir motosiklet hızla duvarlara çarpıp parçalanıyor, farklı yüzler, kadınlar, adamlar, çocuklar birşeyler anlatıyor, biri kanlar içinde yere düşüyor, biri bir kadının giysilerini çıkartıyor yavaşça, bir adam birşey söylüyor, arkadan kahkahalar geliyor, kapıyorum.

Nevit'le ilk büyük karşılaşmayı, uzak bir adanın mavi bereli darbecilerini, uzak kumsalları, kozmik konuşmaları, saçları sarı ve diken diken kitap kahramanını, çocuklarını polise veren anne babanın filmini, uzak bir kentteki dev ayakizlerini –üstlerine basa basa çiçek bahçesine ulaşacağımız– onun yumuşak bakışlarını, sevimli olduğunu çok iyi bildiği bakışlarını, kırmızı –güzelim– dudaklarını, seni çok seviyorum'larını, –ben de seni– çok fazla acıyı, çok fazla mutluluğu, çok fazla korkuyu, çok fazla yalnızlığı, çok fazla sevgiyi sana anlatamadığımı biliyorum. İstediğim bu değildi, bütün bu ayrıntıları versem ne çok ağlayacaktın kimbilir, en çok onlar acıtır, öç almak mı, Nevit'ten mi, senden mi, hayır, beni hiç anlamıyorsun, tenimde, tenimin altında bir yerlerde, o şarkıdaki gibi saklıyorum onu, bir düşte elimden tutuyor ama çok çok uzakta, göremiyorum bile, nasıl olup da görünmeyecek kadar uzaktayken elini tutabildiğime şaşıyorum. Sen de ona selam söyle."

Kürşat Başar

Kış İkindisinin Evinde

"Hâlâ yanılıyorum -bu hepimizin ortak tutkusu- varolanı ve yaşamayı, şu birbirine benzeyen lekelerle oluşturduğumuz sözcüklerle kavrayavağımızı sanıyorum, hâlâ öyle sanıyorum. Yeryüzünün yalanla çizilmiş sınırlarının ötesindeki sonsuzluğu yanında bütün bu imler, bir ustanın elinden çıkmış dizgi harfleri gibi, küçük, yıpranmış bir torbaya doldurulacak kadar az. Sahi kim çizmiş olmalı bu Latin desenlerini, bu Yunan harflerini, bu Rus işaretlerini, Japon çizgilerini, İbraniceyi, Arapçayı? Ama bir kağıt üzerine gölgesi düşülemeyen, düşülemez diller de var, yok mu?

Belki de bu yüzden yazamadıklarımı yazmış oluyorum aslında, böyle kağıtların üzerine, bize kimbilir ne zaman, nasıl öğretilmiş zorunlulukları çizerken. Oysa aklıma gelenler, beni kimi zaman boğuntulara, kimi zaman umarsız çırpınmalara sürükleyen, bazen bastırılmaz coşkular getiren o duyguları, o resim parçalarını, o devinme anlarını hiçbir yeniden yaratma karşılayamaz."

Kürşat Başar

Konuştuğumuz gibi uzaklara

"O günlerde ve şimdi hiç peşimi bırakmayan o derin uğultu – çocukluk çağrışımları: İki çocuk bir direğe sarılmış dönüyorlar, uzakta beyaz saçlı bir kadın oturduğu yerden onlara bakıyor. Dün; o çocukların sonsuzluk duygusuyla dolu oyunları, yarın; o yaşlı kadının durgun bakışı yaşamım."

Mario Levi

En Güzel Aşk Hikayemiz

"Bu büyünün, bu garip serüvenin izini sürmekten başka hiçbir çıkar yolu kalmamıştı artık: Uzun kızıl saçlı, mavi gözlü, kalın dudaklı bir kadın bir aynanın karşısında makyajını tamamlamakta, gizemi hiçbir zaman çözülemeyecek bir geceye hazırlanmaktadır. Bir belirsizliğin, bir sis perdesinin ardından görünür sanki her şey. Bir büyünün, eski, çok eski bir hikayenin çağrısıdır sanki bu. Hikayeler hiç bitmeyecek, bambaşka metinlerde ya da insanlarda zaman zaman çok farklı çağrışımlarla devam edecektir..."

Mario Levi

"Buradayım. Yağmur öyle çok yağıyor ki görmesen bile sürekli onu duyuyorsun. Uyurken hep ıslanıyormuşum gibi geliyor. Sana ne çok yazıyorum ama hiçbirini yollamıyorum. Yazar yazmaz herşey eskiyor sanki, sözcükler uzaklığa ve zamana dayanıklı değil. Sen de hep bu yeniden kurgulanmış, ayıklanmış kartlarla yetinmek zorunda kalıyorsun. Sevmeyi bilmediğim doğru ama özlemeyi ve hissetmeyi bildiğimi sanıyorum. Buradayım, yağmur yağıyor ve anlayabildiğim, kendim hakkında, sözcükler halinde belirginleştirebildiğim tek şey bu. Komik mi?"

3. Baskı

KAPAK: ALİ PLATİN

ISBN 975-414-149-5